

Nieuwjaars bijeenkomst 2024

Mogelijk gemaakt door:

**CIRCULAIR
GRONINGEN**

**rijksuniversiteit
 groningen**
rudolf agricola school for
sustainable development

**GRONINGEN
WERKT SLIM**

Aanjager van duurzaam ondernemen

**Groener
Groningen**

Welkom & moderatie

Heleen van Wijk
Voorzitter
Circulair Groningen

Bart Volkers
Kwartiermaker
Circulair Groningen

Frans Sijsma
Directeur
Rudolf Agricola

Programma

1. De circulaire toekomst van Groningen

Life Cycle Analyse

- Eamon Fokkinga – The Sustainable Company
- Dr. Franco Ruzzenenti - RUG

Kleding

- Erwin Miedema – Kleerlijk
- Dr. Kim Poldner - RUG

Vragen voor presentaties

- *Wat is de circulaire toekomst van Groningen?*
- *Op welke manier wil je young professionals hierbij betrekken?*
- *Vraag van ondernemer aan u*

Programma

2. Groningen Werkt Slim aan Circulaire Economie

Hoe Groningen Werkt Slim ondernemers helpt om stappen te zetten in de circulaire economie!

Door: Floris van Dijk

3. Afronding en netwerken

Doe je mee met het jongerenprogramma van Circulair Groningen?

Hoe wil je als jongere / young professional bijdragen aan de circulaire economie?

Versnellen, investeren en realiseren

voor circulaire economie in
Groningen en Noord-Nederland.

 **CIRCULAIR
GRONINGEN**

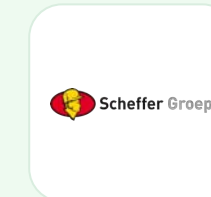
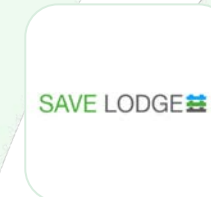
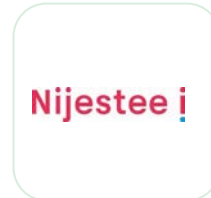
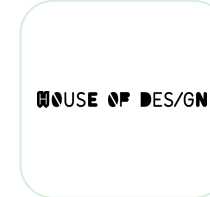
Wie zijn wij?

Vereniging van bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties.

MEMBER OF CIRCULAIR GRONINGEN

Bestuur VCG

Heleen van Wijk
Voorzitter

Carlo Ezinga
Secretaris

Edmund Tenfelde
Penningmeester

Esseline Schieven
Bestuurslid

Jouke de Vries
Bestuurslid

John Vernooij
Bestuurslid

Team VCG

Bart Volkers
Kwartiermaker

Richard Lunenburg
Communicatie

Tom Bos
Communicatie

Riëtte Pomp
Officemanager

Lieke Kas
Projectondersteuning

Social Enterprise

wij
zijn een
social
enterprise

GoudGoed

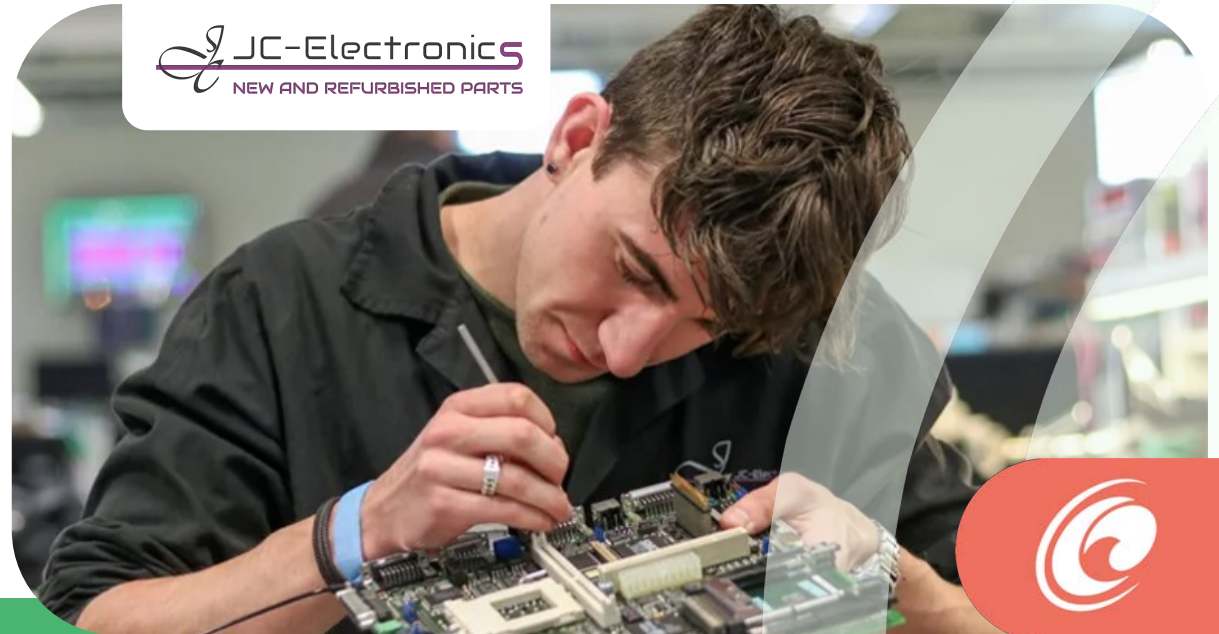
 DUNAGRO
HEMP
GROUP.

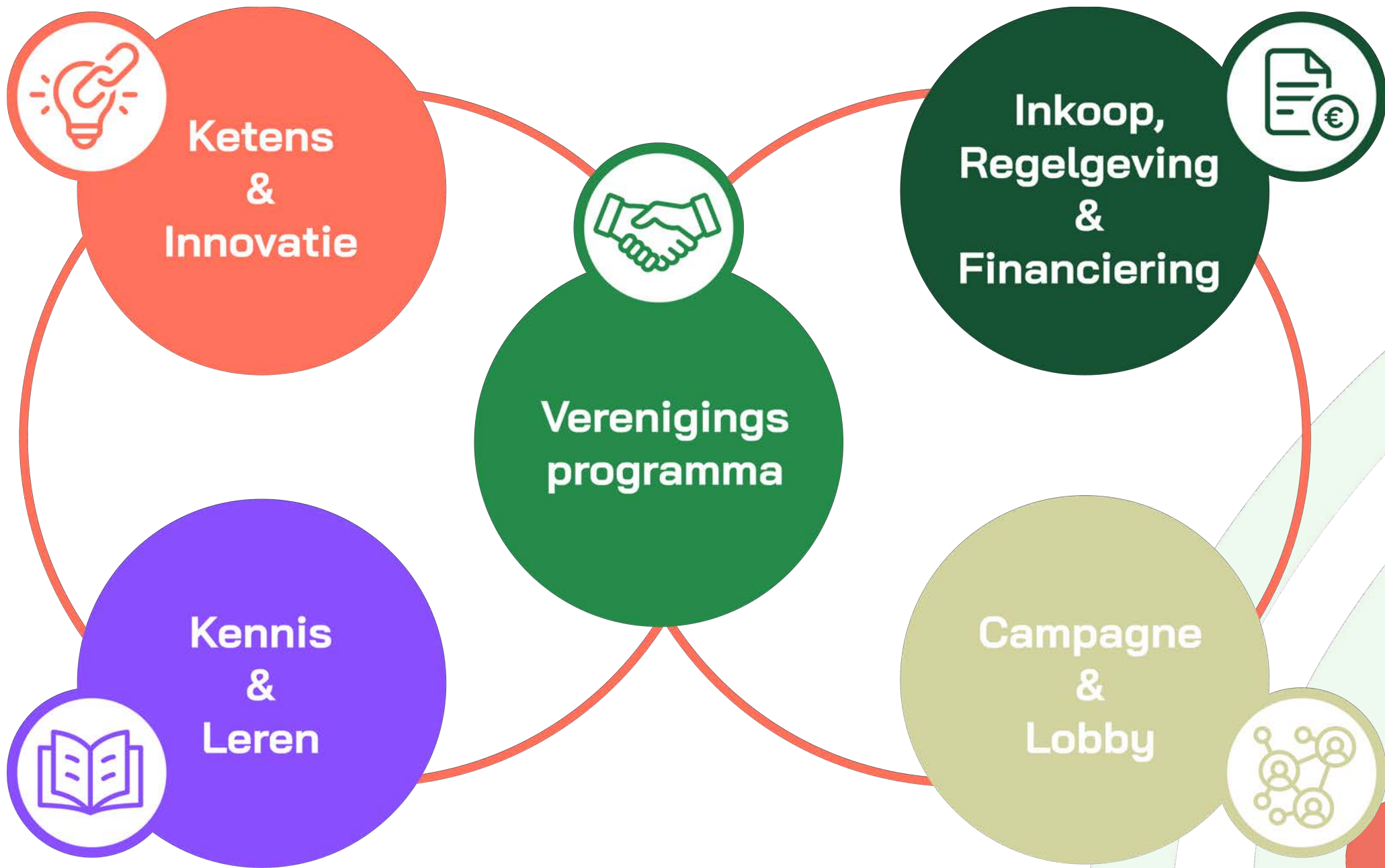

 Xog
CLEAN FUELS

 JC-Electronics
NEW AND REFURBISHED PARTS

Jongeren / young professionals

Wat wil je en
wat moet
anders?

Laat je zien
en
laat je horen!

Leer elkaar
kennen en
steun elkaar!

Ga aan de
slag!

*Doe je mee met het jongerenprogramma van Circulair Groningen?
Hoe wil je als jongere / young professional bijdragen?*

Visie Circulaire Economie Noord-Nederland

Frans J. Sijtsma

Director Rudolf Agricola School for Sustainable Development
Associate Professor (UHD) Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen

rijksuniversiteit
groningen

The Rudolf Agricola School for Sustainable Development

NOORD-NEDERLAND VERDIENT CIRCULAIR

Mede mogelijk gemaakt door:

Samenwerkingspartners Noord-Nederland verdient Circulair

N-NL CE Status en Visie: Luisteren naar de ervaringen van pionier- en sleutelbedrijven om de weg vrij te maken voor een circulaire systeemtransitie

Het RUG visie team:

dr. Frans Sijtsma

*Natuur, landschap en
Ruimtelijke economie*

MSc. Oscar Kamminga

*Sociale & culturele
geografie*

Phd. Julia Koch, PBL/RUG

Circulaire economie

**dr. ir. Sanderine
Nonhebel**

Energie & milieukunde

dr. Ellen van der Werff

Milieuvriendelijk gedrag

dr. Thijs Broekhuizen

*Digitale innovatie &
innovatiemonitor*

dr. ir. Niels Faber, RUG

*Circulaire business
modellen*

Prof. dr. ir. David Langley

*Digitalisatie & sustainable
business models*

Peter van Kampen

Project manager

rijksuniversiteit
 groningen

N-NL CE Status en Visie: Het RUG team 'Pilot footprint compensatie'

dr. Frans Sijtsma

*Natuur, landschap en
Ruimtelijke economie*

prof. dr. Bart Los

*Global Value Chains
Input-Output Analysis*

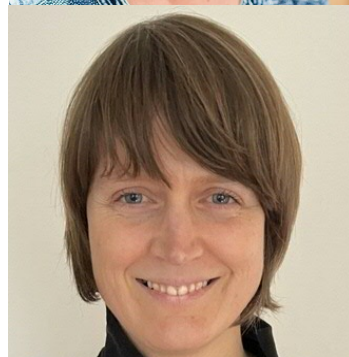
dr. René Benders

*Life cycle Analysis and
Environmentally-Extended
Multi-Regional Input-
Output modelling*

**dr. ir. Sanderine
Nonhebel**

*Energie &
milieukunde, LCA*

prof. dr. Anet Weterings

*Regionale en Circulaire
Economische
Ontwikkeling*

MSc. Reint van Klinken

Milieukunde en LCAs

prof. dr. Klaus Hubacek

*Energy, Environment and
Society*

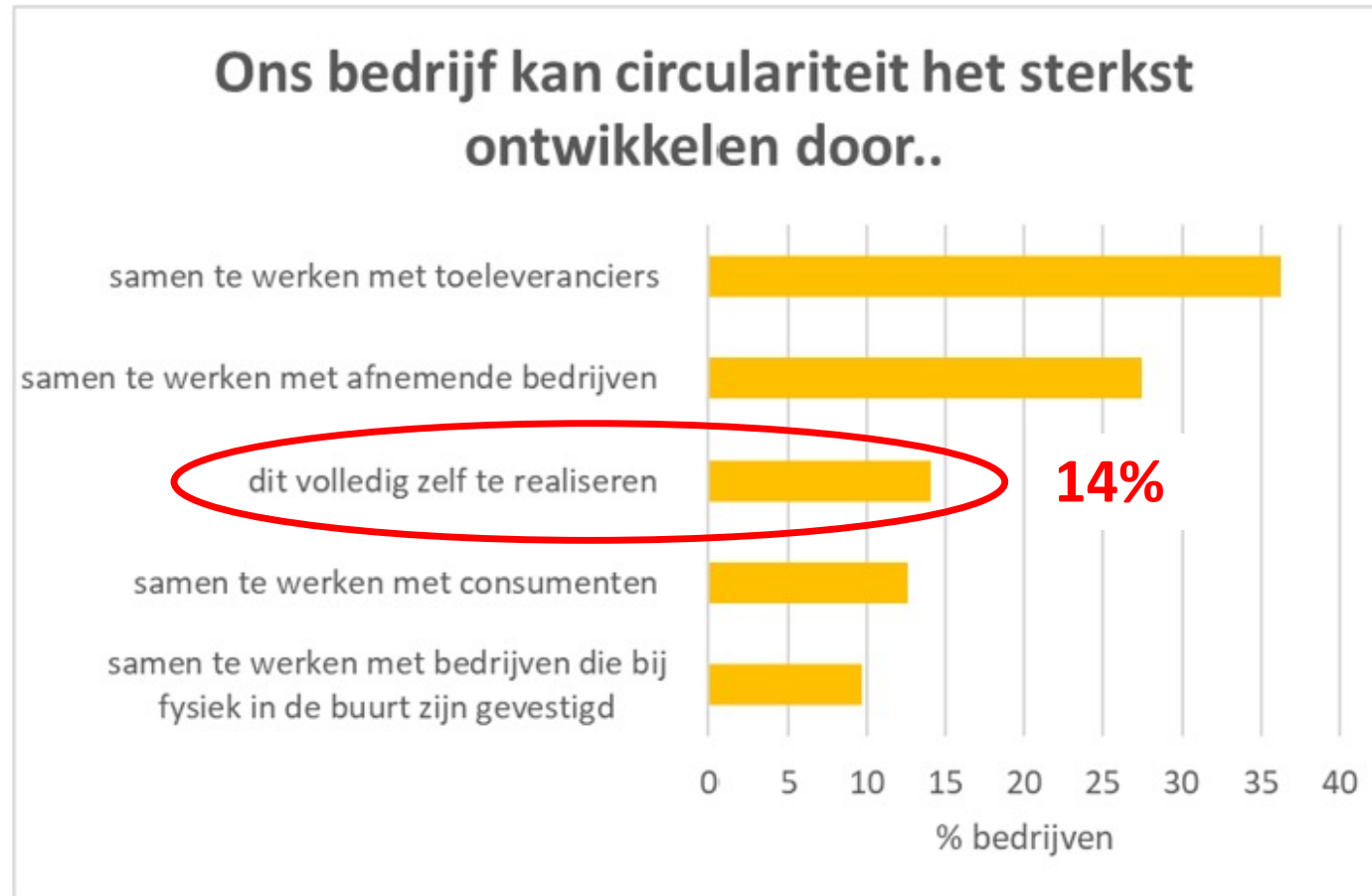
RAPPORTAGE
NOORD-NEDERLAND
VERDIENT CIRCULAIR

Ecosysteemverbetering:
Status en visie CE in
Noord-Nederland 2030
Monitoringsysteem

**Sneller circulair: luisteren naar ervaringen van bedrijven
om barrières te verminderen**

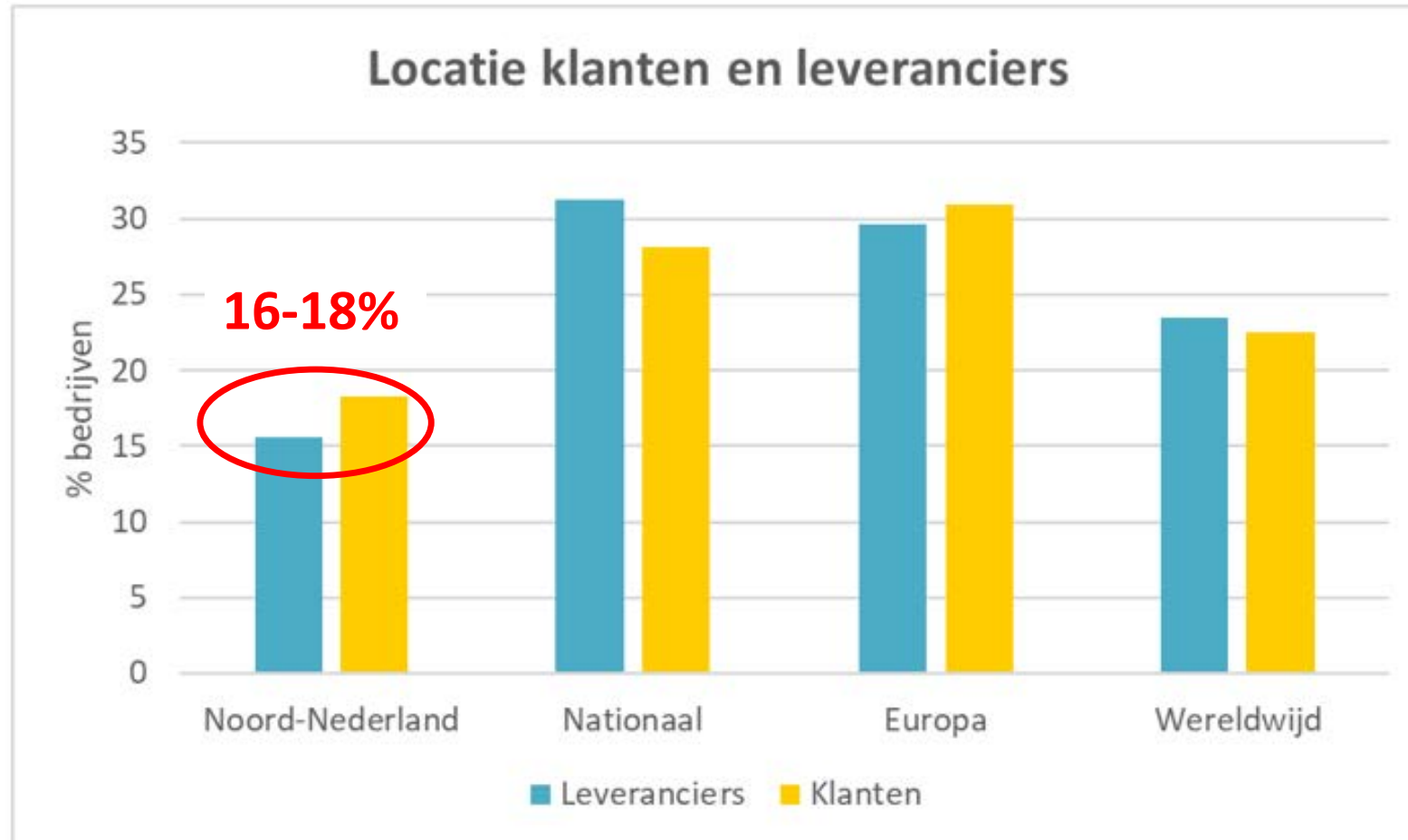
Status CE in N-NL: de basis

Figuur B1.6 – Ons bedrijf kan circulariteit het sterkst ontwikkelen door..(relatief)

Bron: Innovatiemonitor CE, één antwoord mogelijk, n=135

Status CE in N-NL: de basis

Figuur 4 – Locatie klanten & leveranciers (relatief). Bron: gestructureerde interviews Noord Nederlandse bedrijven Bouw- maakindustrie. n klanten = 71, n leveranciers = 64

Status CE in N-NL: 10 typische CE situaties

- Bedrijf 1: **Zuivel-based babyvoeding** (250+ werknemers): **Groot bedrijf èn toch afhankelijk van de klant, de overheid, en andere bedrijven voor CE**
- Bedrijf 2: **Golfkarton** (20-49 werknemers): **Recycling van (het product is erg geschikt voor) maar gebeurt niet vanzelf (verantwoordelijkheid bij klant): een CE transitie is niet als individueel bedrijf te maken.**
- Bedrijf 6: **Plastic producent** (250+ werknemers): Voorlopig weinig (kennis over) biobased alternatieven, **afvalscheiding door eindgebruiker beste optie.**

- Bedrijf 3: **Infra-aannemer** (50-149 werknemers): Innovatieve **circulaire materialen zijn beschikbaar maar de klant wil/mag niet** (tenzij er overheidsregels komen die dwingen) en prijs-concurrentie belemmert
- Bedrijf 7: **Duurzame woonunit bouwer** (50-149 werknemers): **Geen alternatief voor isolatiemateriaal en klant wil niet betalen voor circulair. Sterkere rol overheid.**

Wie pakt dit allemaal op?

- Bedrijf 10: **Beton- en cementproducent** (250+ werknemers): het is **goedkoper om te slopen met de sloopkogel** waardoor scheiden van materialen wordt ontmoedigd.

- Bedrijf 4: **Staalbedrijf** (20-49 werknemers): Sterke motivatie voor CE maar staal kent weinig duurzame alternatieven behalve hergebruik en **wettelijke regels en kosten beperken creatief hergebruik: minder (!) regels nodig**
- Bedrijf 9: **Verpakkingsleverancier** (Eenmansbedrijf): **Gebrek aan kennis bij beleidsmakers resulteert in een inconsequentie in regelgeving, meer kennis en expertise nodig voor CE-transitie.**

- Bedrijf 5: **Hoogwaardige polymeer producent** (100+ werknemers): **Gebrek aan alternatieven voor gebruik fossiele grondstoffen en overmijdelijke chemische afval maken recycling en minder gebruik door klant de beste CE opties.**

Circulair niet reëel

Regelgeving werkt tegen

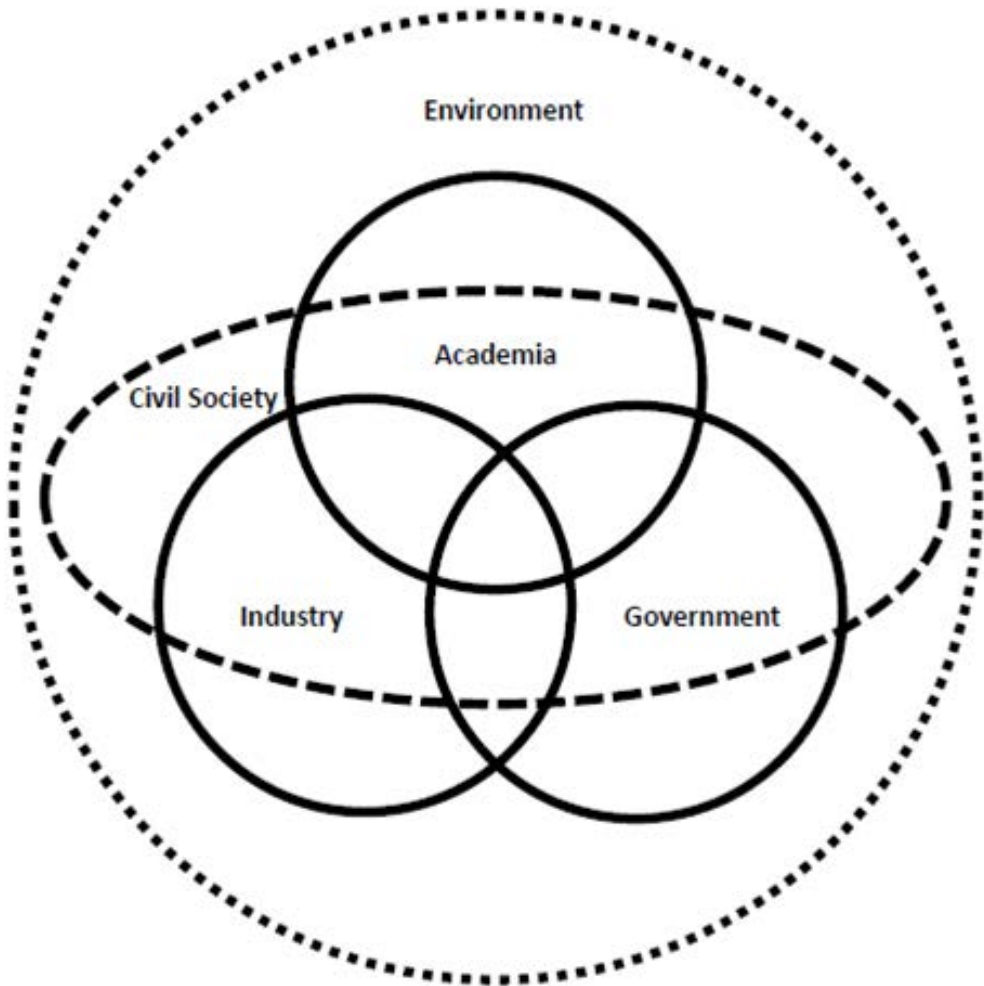
Grote afhankelijkheid

Ecosysteem versterken via transitiegroep

Met Circulair Groningen en partners in Fryslân en Drenthe en versterkte samenwerking tussen industrie, overheid, kennis, maatschappij, natuur&milieu

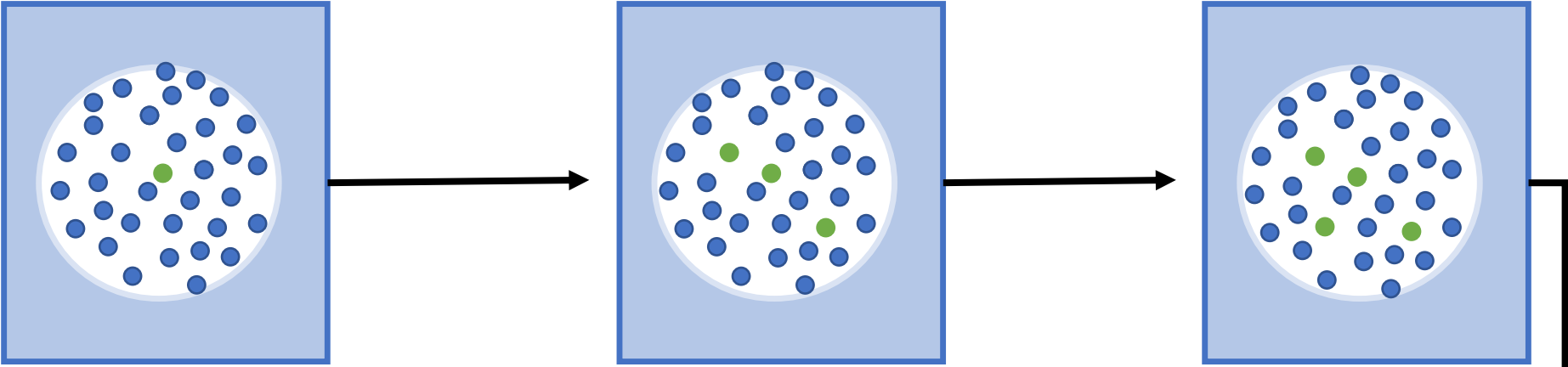
Transitiegroep ontvangt signalen over barrières van individuele bedrijven en initieert en stuurt projecten om het systeem circulair te maken

→ *Vervolg voor N-NL Verdient Circulair*

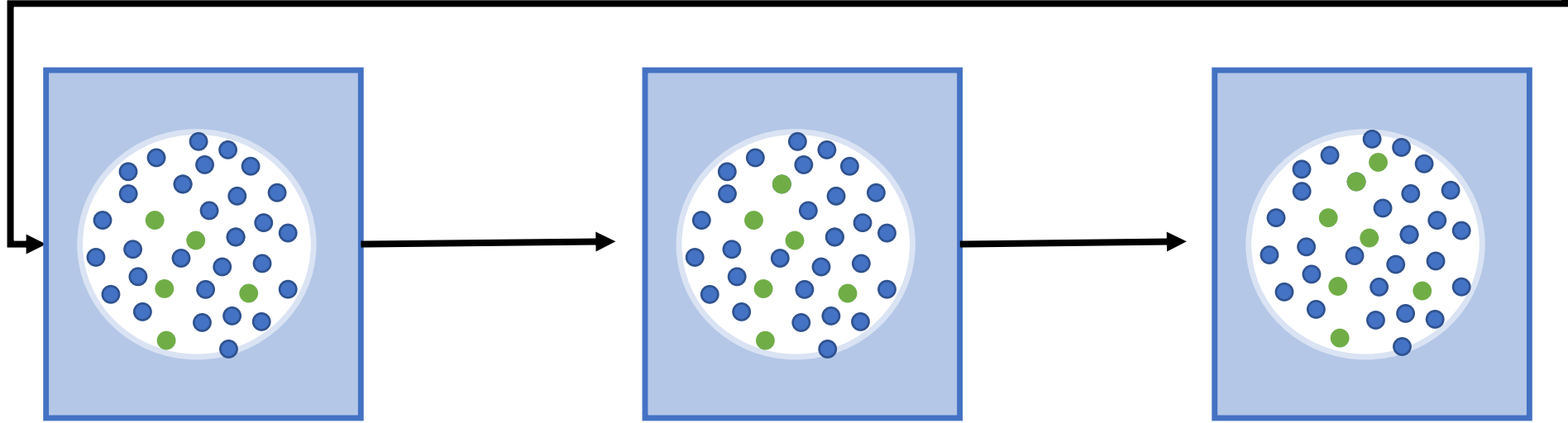

Bij de huidige aanpak proberen we tienduizenden individuele bedrijven aan de slag te laten gaan met circulariteit. Dit heeft beperkte kracht.

Lineair systeem

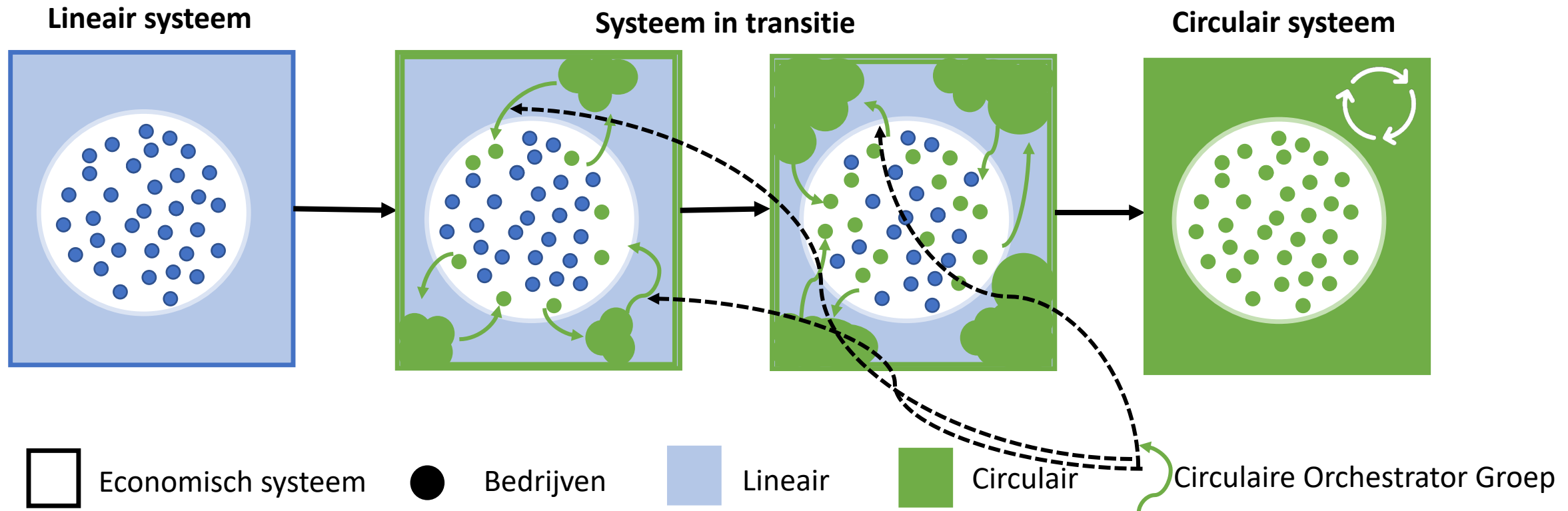
Individueel bedrijf gerichte en langdurige systeemtransitie

Bedrijven ○
Economisch systeem □

Voorgestelde effectievere aanpak: leren van de barrière ervaringen van gemotiveerde CE bedrijven voor systeemtransitie

Met serieuze menskracht en middelen actief de door de pioniers en sleutelbedrijven ervaren belemmeringen in het systeem weg nemen. Zodat er een snel lerend en faciliterend ecosysteem ontstaat voor CE in N-NL

Research Group Circulaire Economie

Rudolf Agricola School for Sustainable Development

30+ onderzoekers

- Circulair Groningen deelnemer Sustainability Hackathon
- Lange termijn kennis en onderzoeksagenda afstemmen
- Interactie vanmiddag!
 - LCAs
Eamon Fokkinga en Franco Ruzzenenti
 - Textielketens
Erwin Miedema en Kim Poldner

De circulaire toekomst van Groningen

Met Eamon Fokkinga
van The Sustainable Company

Wie zijn wij?

rijksuniversiteit
groningen

Franco Ruzzenenti

**Associate Professor in Energetics of Complex
Systems**

Eamon Fokkinga

**Ondernemer &
Duurzaamheid consultant**

Wat is duurzaamheid?

Duur-zaam

1. lang durend: een duurzame vrede
2. weinig aan slijtage of bederf onderhevig: eikenhout is duurzaam
3. het milieu weinig belastend: duurzame energie wind, zon, waterkracht enz.; duurzaam produceren

Duurzame stellingen

“Ik doe mijn best om zo circulair mogelijk te leven”

De circulaire toekomst van Groningen

Wat is circulariteit?

Cir-cu-lair

1. kringvormig, rondachtig: circulaire spieren, kringspieren;
2. rondgaand.

Wat is duurzaamheid?

Duur-zaam

1. lang durend: een duurzame vrede
2. weinig aan slijtage of bederf onderhevig: eikenhout is duurzaam
3. het milieu weinig belastend: duurzame energie wind, zon, waterkracht enz.; duurzaam produceren

Wat is circulariteit?

Circulaire economie

Circulaire economie is **een model van productie en consumptie**, waarbij bestaande materialen en producten zo lang mogelijk worden gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycleerd om meer waarde te creëren. Op deze manier wordt **de levenscyclus van producten** uitgebreid.

LINEAIRE ECONOMIE

NEMEN - MAKEN - WEGGOOIEN

CIRCULAIRE ECONOMIE

NEMEN - MAKEN - WEGGOOIEN

ZARA

H&M

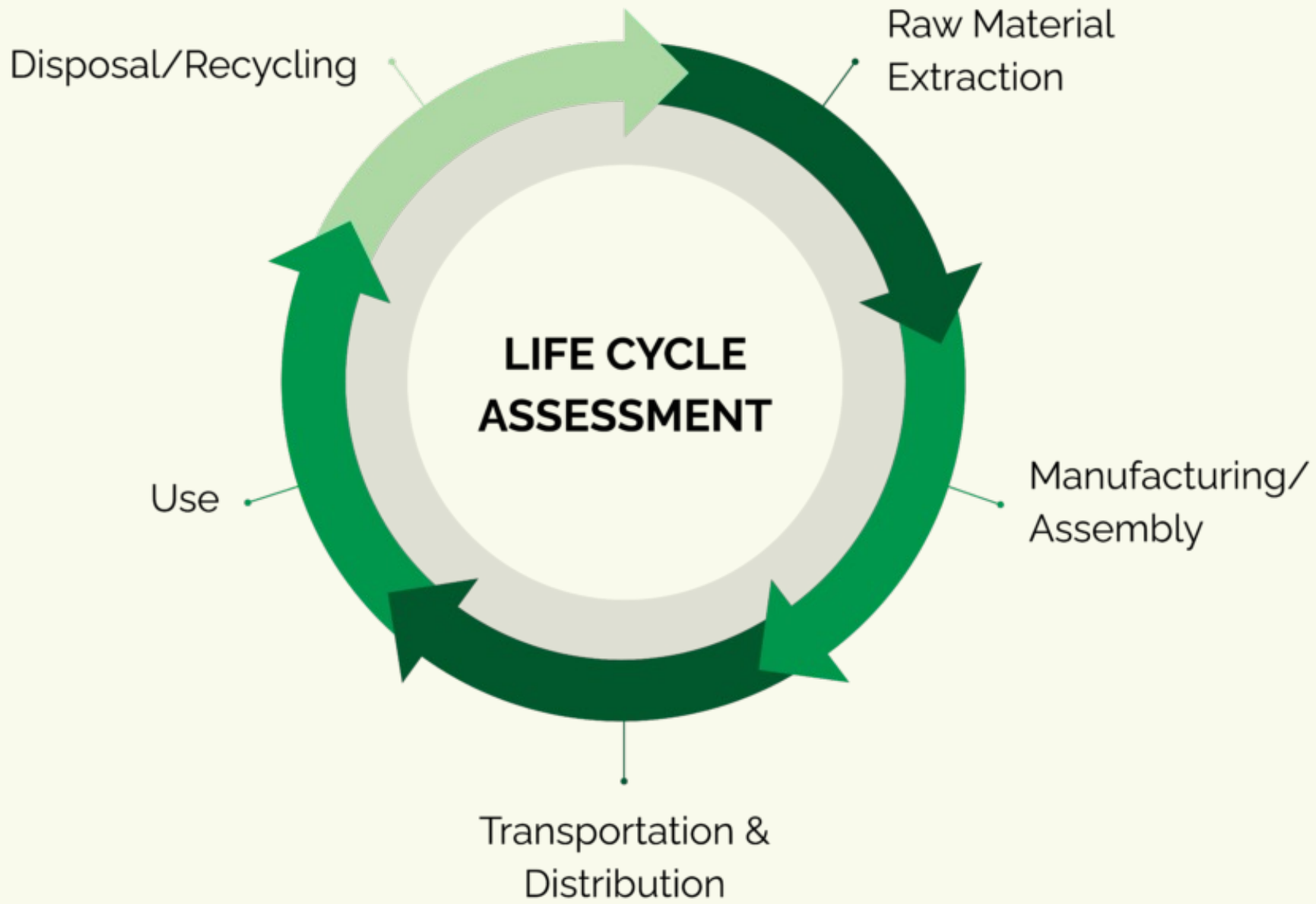
RALPH LAUREN

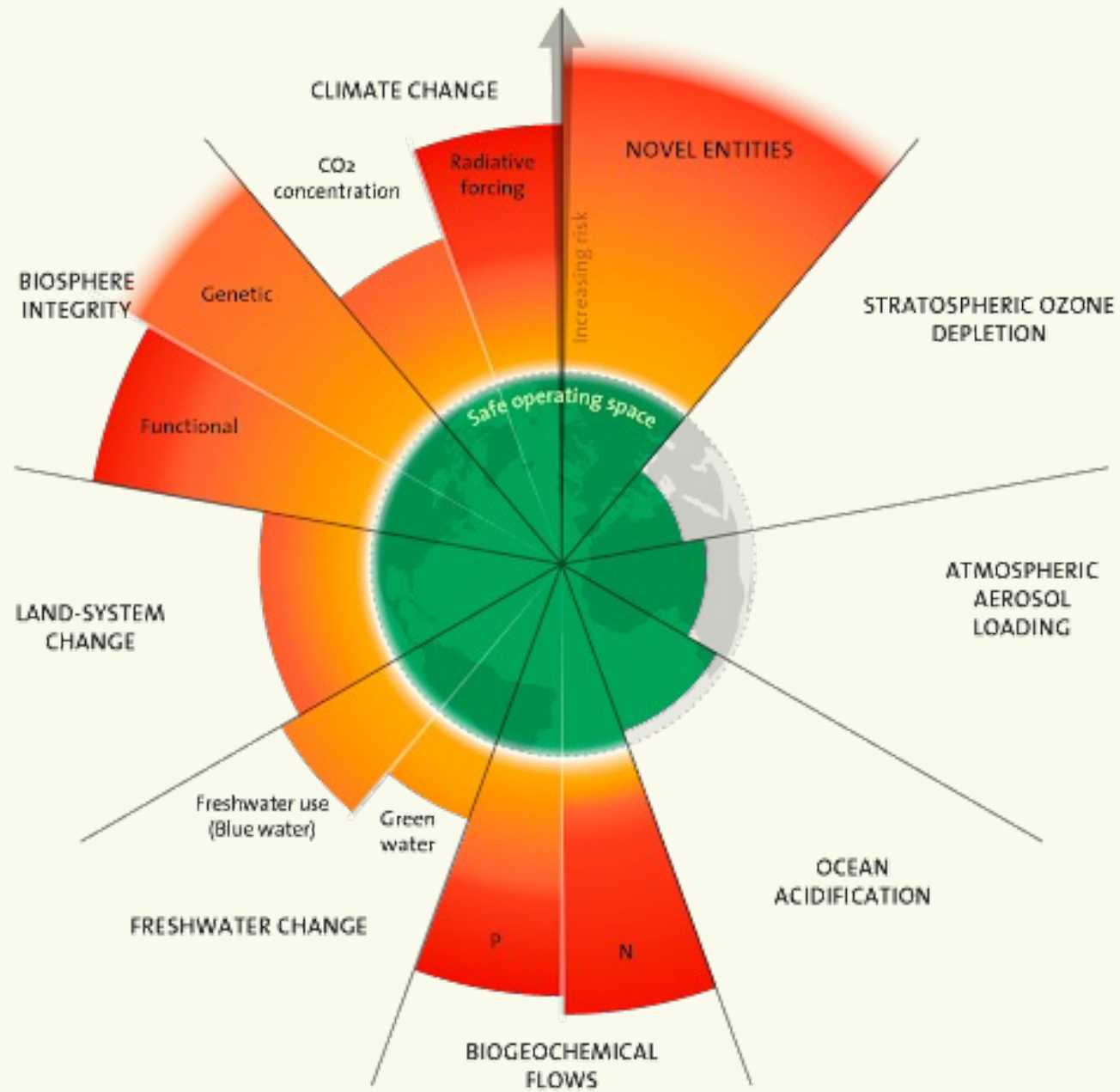
TEYM

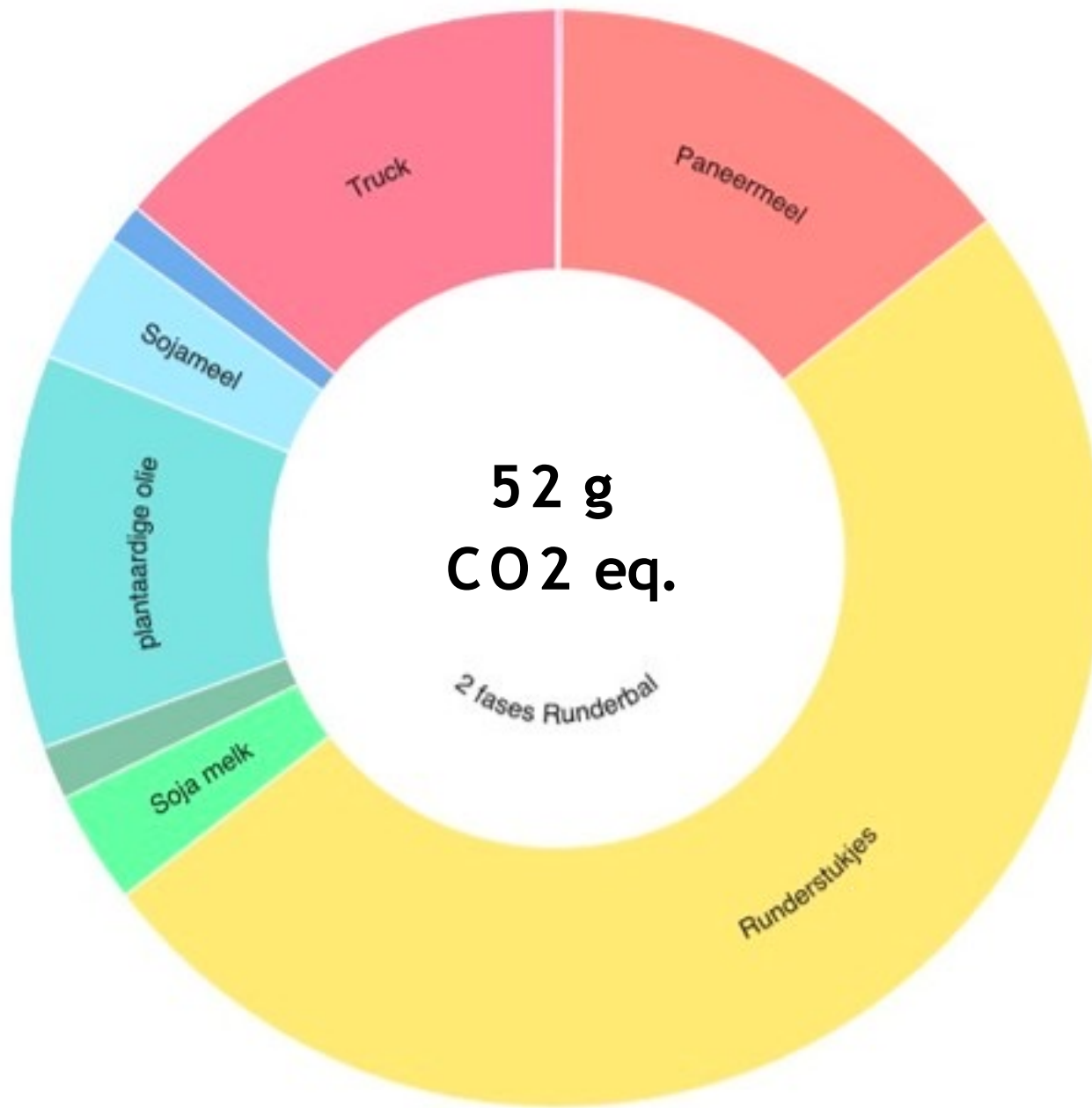
PRIMARK®

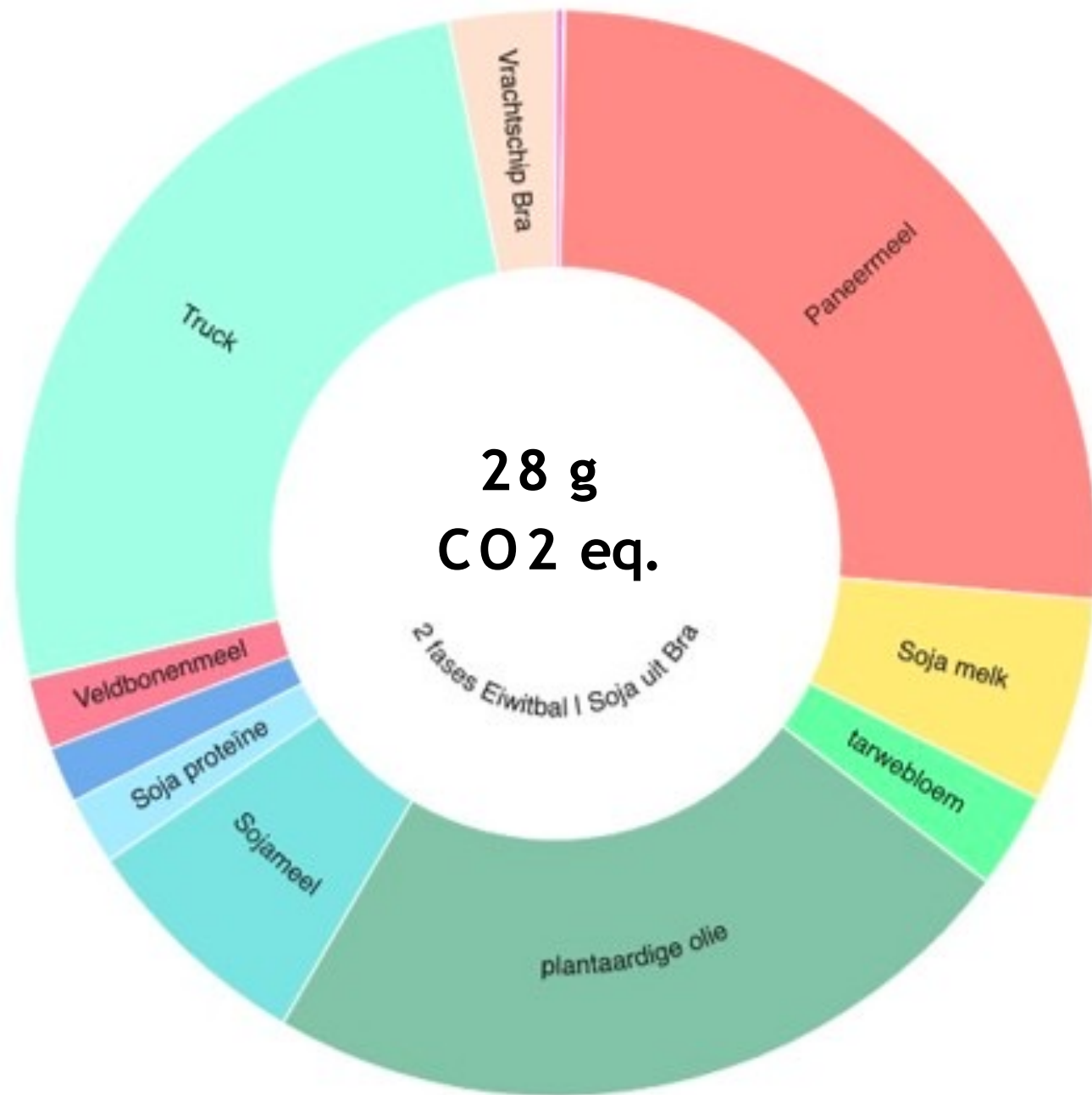
patagonia®

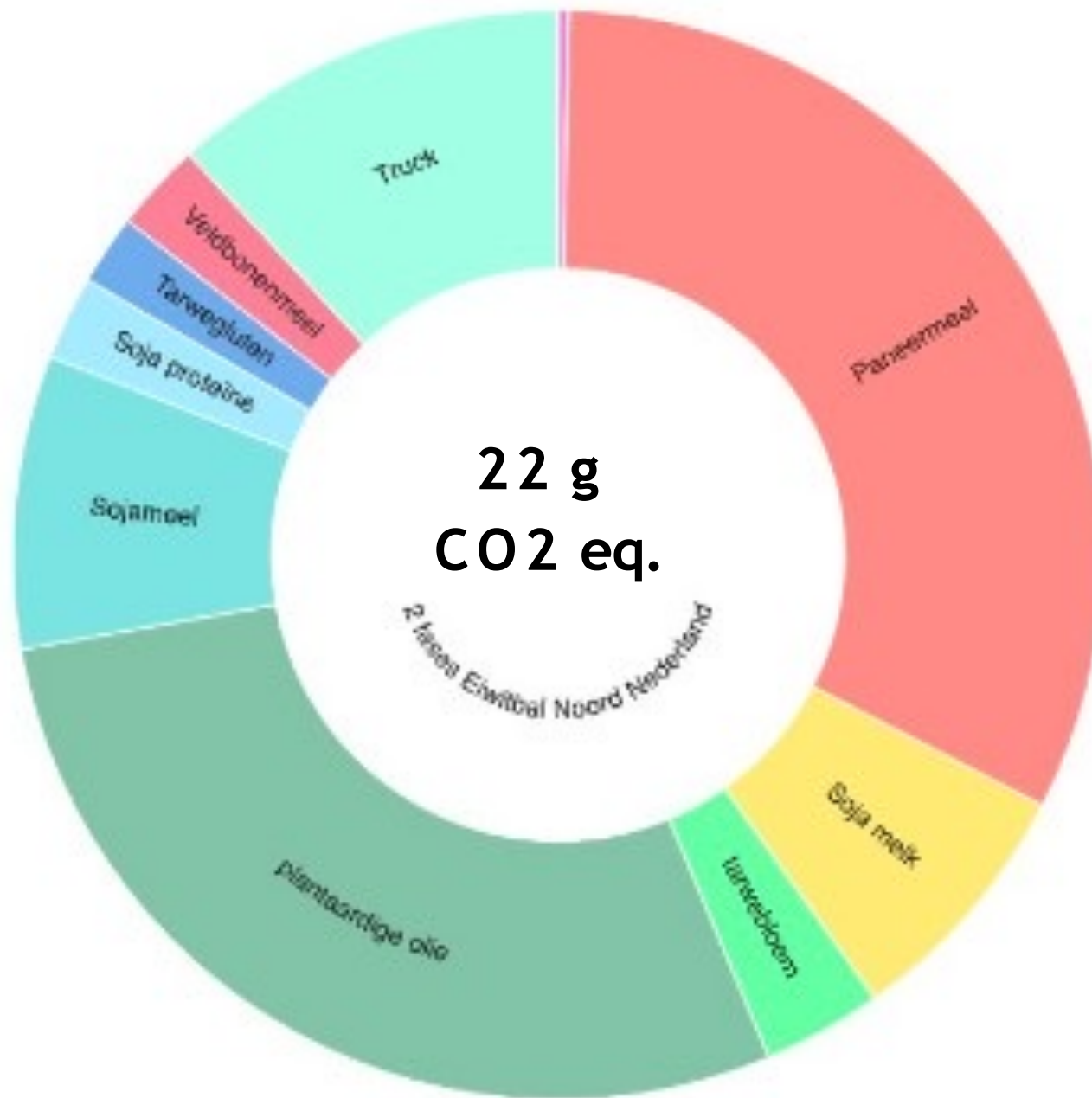

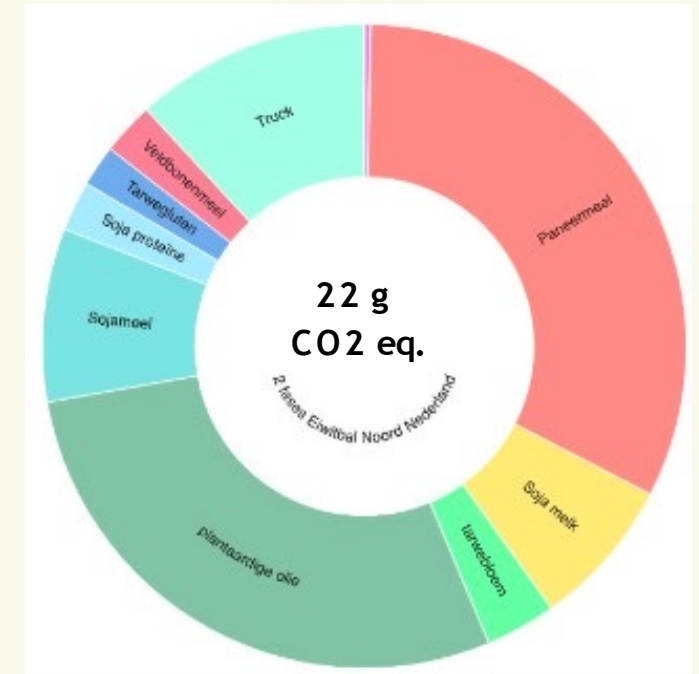
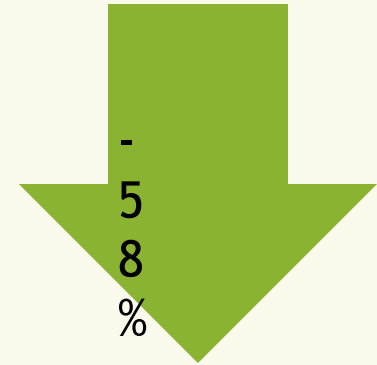
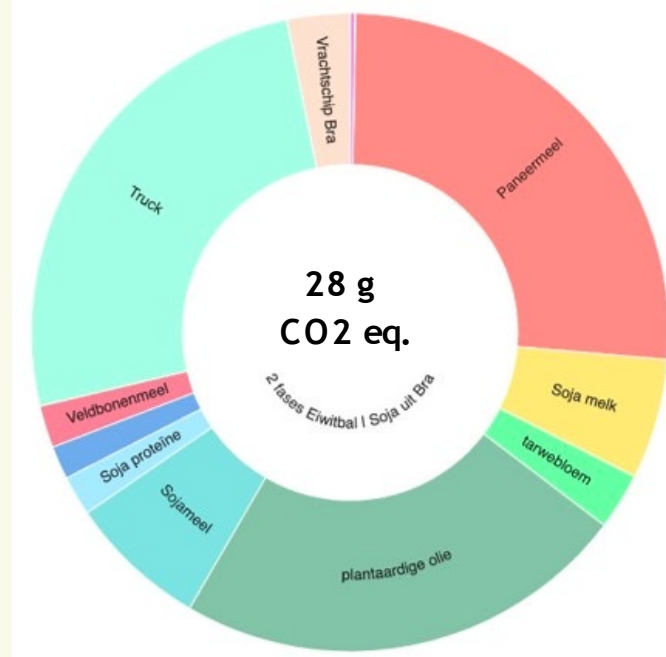
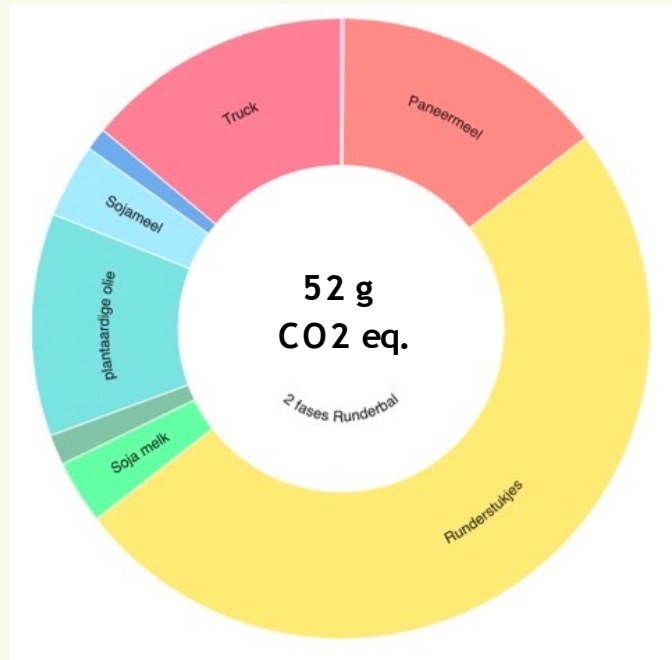

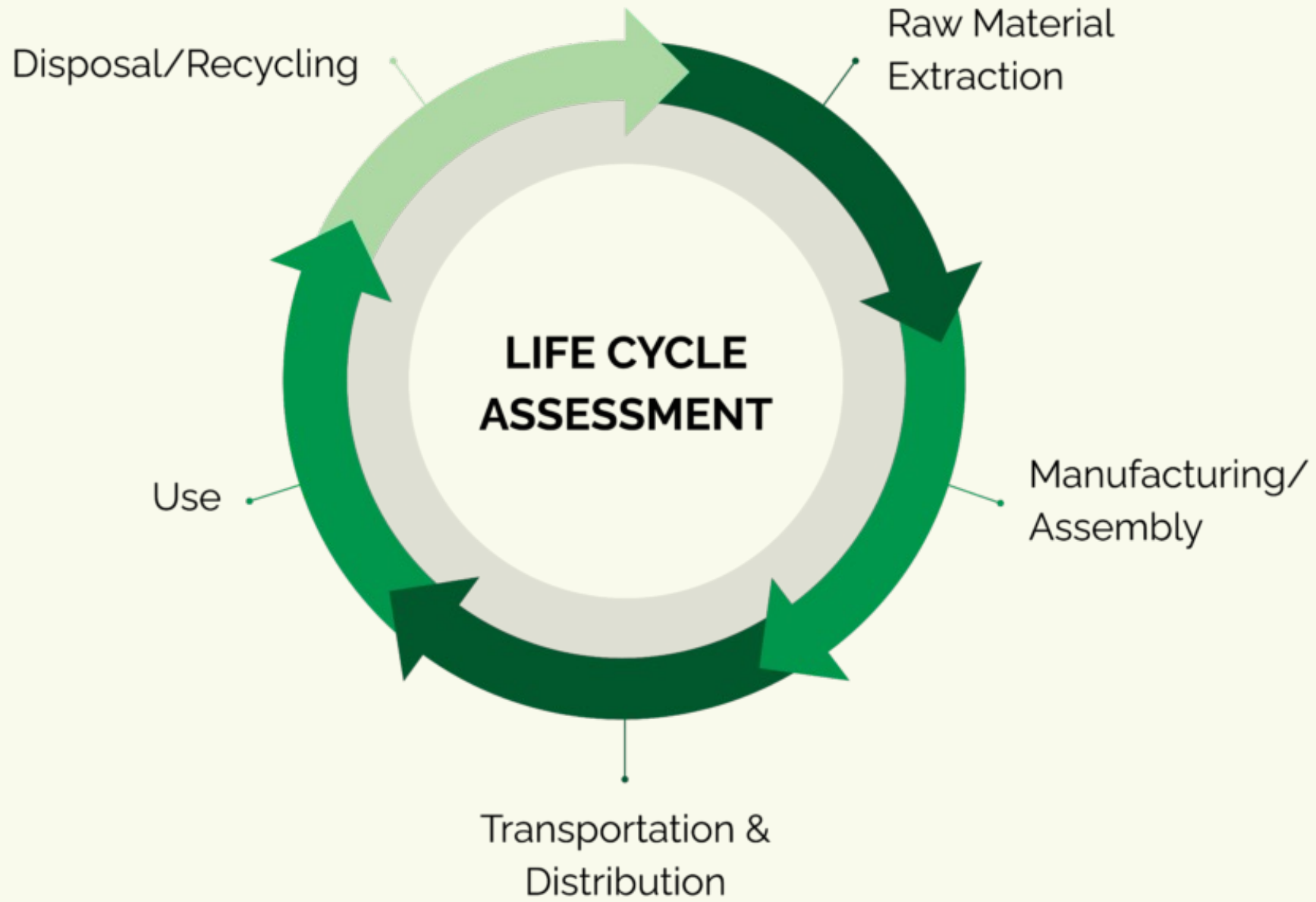

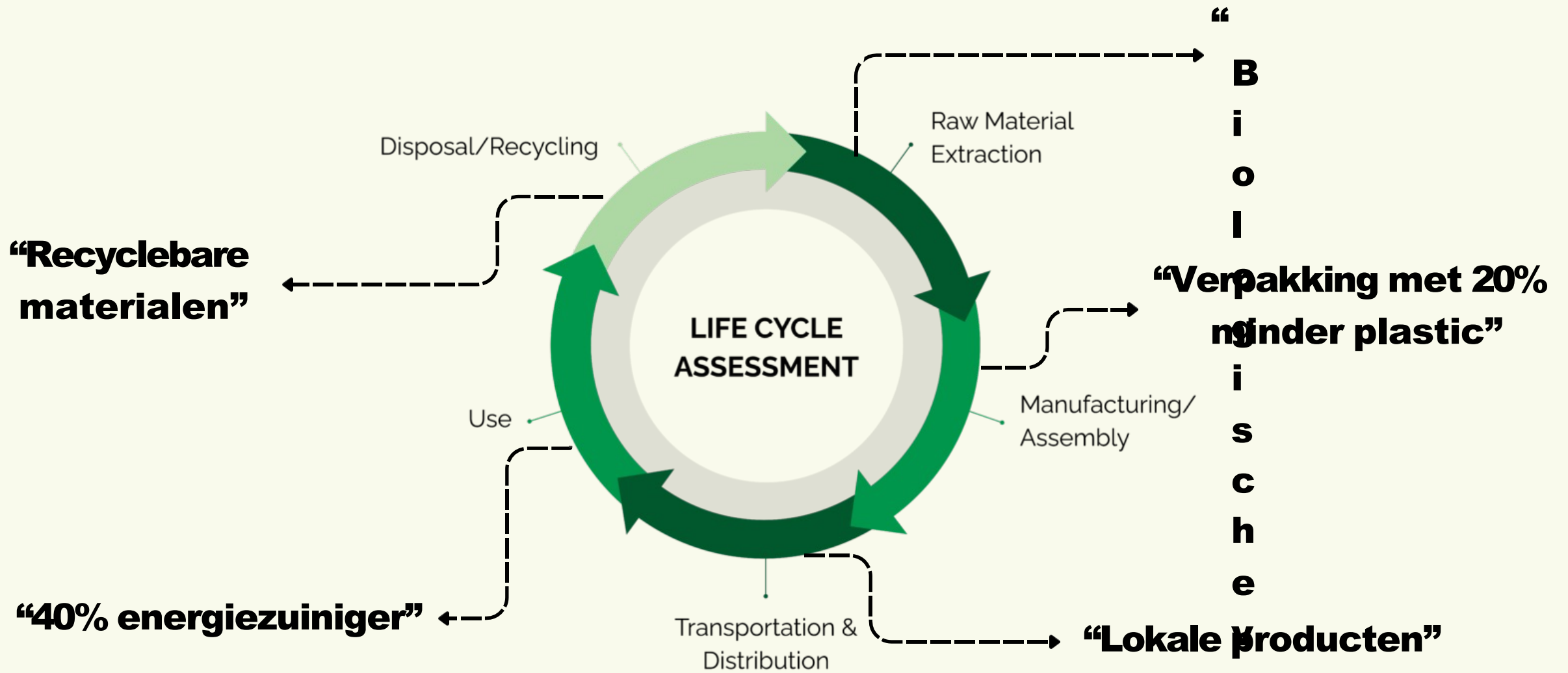

De circulaire toekomst van Groningen

**Er is een te groot verschil tussen
houding en gedrag...**

Er is een te groot verschil tussen houding en gedrag...

'Groningen nog niet toe aan verpakkingsvrije winkel': Opgeweekt Noord sluit

14 juni 2016, 14:00 • 2 minuten leestijd

...maar we maken mooie stappen

Vinted

Swappie

Hoe krijgen wij de nieuwe generaties circulair?

Hoe krijgen wij de nieuwe generaties circulair?

1. Meer initiatieven

Hoe krijgen wij de nieuwe generaties circulair?

1. Meer initiatieven
2. Transparante ketens

Hoe krijgen wij de nieuwe generaties circulair?

1. Meer initiatieven
2. Transparante ketens
3. Focus op de welwillende jongeren

Hoe krijgen wij de nieuwe generaties circulair?

1. Meer initiatieven
2. Transparante ketens
3. Focus op de welwillende jongeren
4. Ga als gemeente recyclen

Welke circulaire initiatieven zullen tegenwoordig een succes zijn onder jongeren?

Kan de wetenschap ons helpen kiezen?

Franco Ruzzenenti

ruzzenenti@rug.nl

**“It is therefore impossible for capital to be produced by circulation, and it is equally impossible for it to originate apart from circulation. It must have its origin both in circulation and yet not in circulation.”
(Marx, 1887)**

“Even if only the physical facet of the economic process is taken into consideration, this process is not circular, but unidirectional. As far as this facet alone is concerned, the economic process consists of a continuous transformation of low entropy into high entropy, that is, into irrevocable waste or, with topica; term, into pollution.

The conclusion is that, from a the purely physical viewpoint, the economic process is entropic: it neither creates nor consumes matter or energy, but only transforms low into high entropy. “

(N. Georgescu-Roegen, The Entropy Law and the Economic Process, 1971. pp 281)

First law of thermodynamics (conservation) applies to matter and to money!

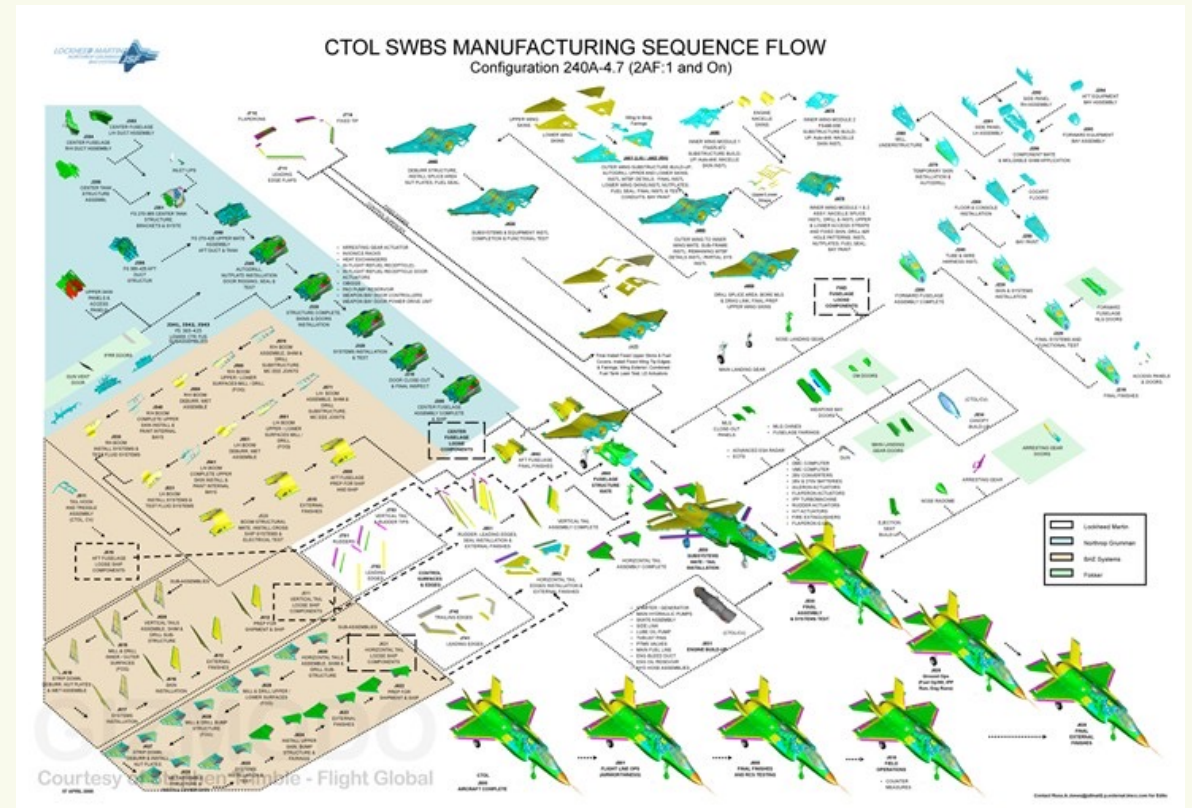
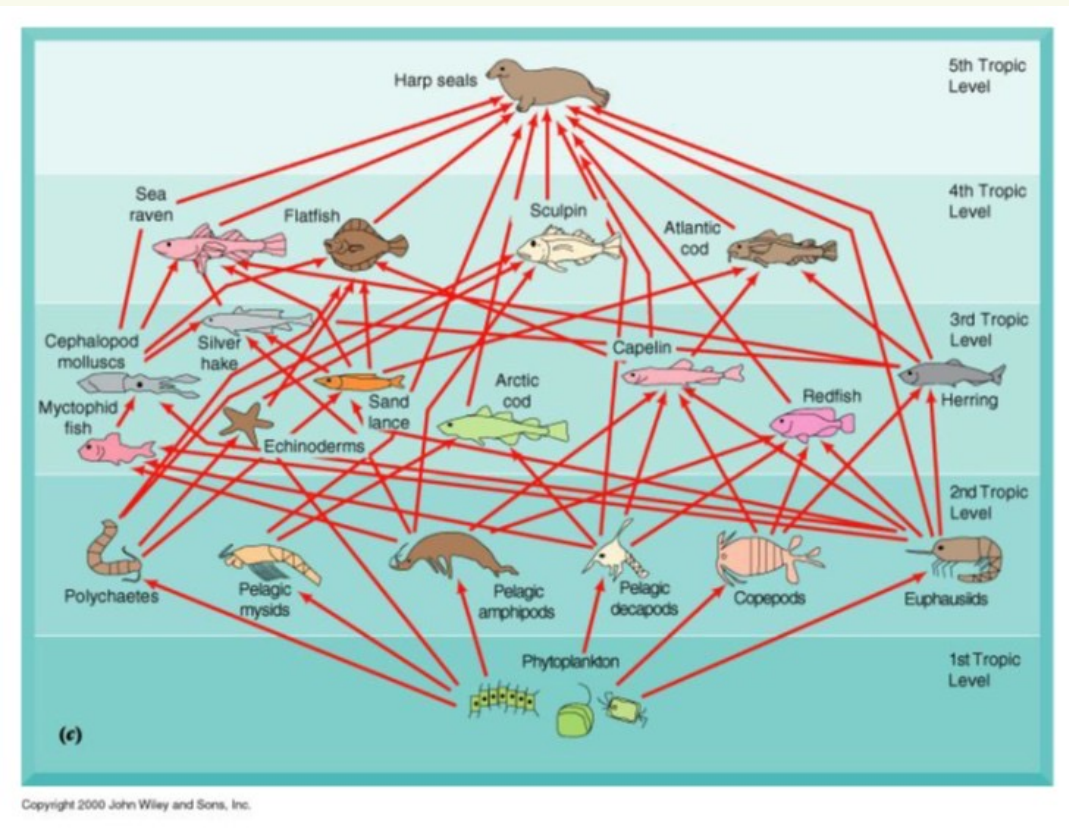
Symmetric industry-by-industry I-O table		Intermediate demand			Final expenditure				Output (bp)
		Industry 1	...	Industry 45	Domestic demand	Exports (cross border)	Direct purchases by non-residents	Imports (cross border)	
1	Industry 1 (total, bp)								
..	...								
45	Industry 45 (total, bp)								
91	Taxes less subsidies in intermediate and final imported products								
92	Taxes less subsidies on intermediate and final products paid in the domestic territory								
93	Total intermediate / final expenditure (pu)	Sum of (1:92)					
94	Value-added (bp)								
95	Output (bp)								

GDP (expenditure approach) ■
 GDP (output approach) ■
 pu: purchasers' prices
 bp: basic prices

Imports are valued at basic prices of the country of origin, i.e. the domestic and international distribution included in goods imports in c.i.f. purchasers' prices are re-allocated to trade, transport and insurance sectors of foreign and domestic industries.

Value chains and food chains

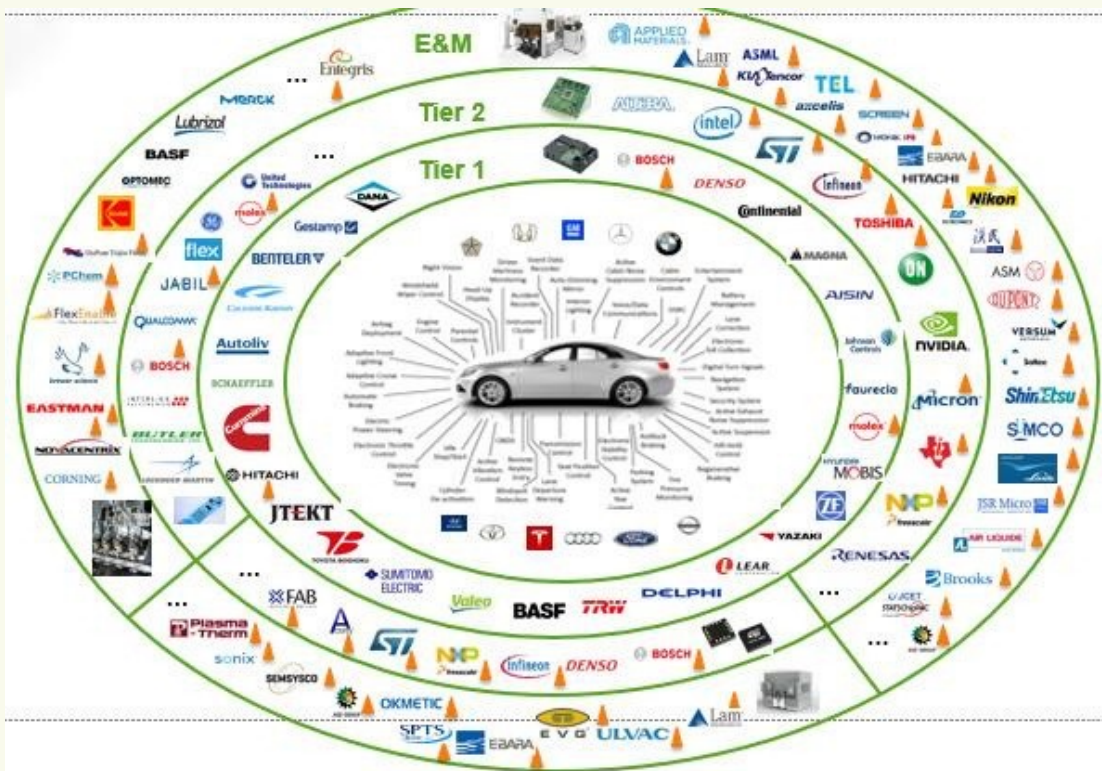

Two main approaches:

- 1. Bottom up: Life Cycle Assessment of Products or Processes**
- 2. Top down: Assessment of the Environmental Impact of Corporations**

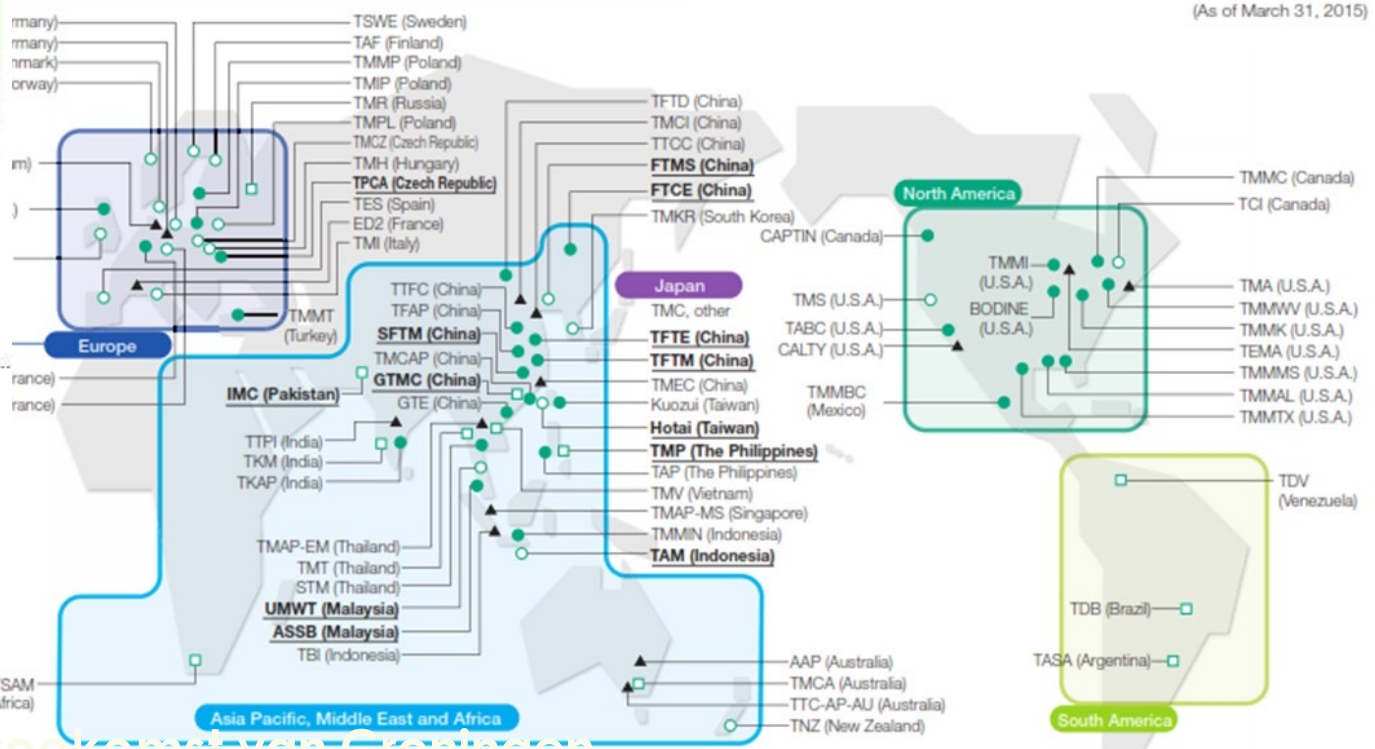
In an ideal world (complete information) the two approaches should coincide

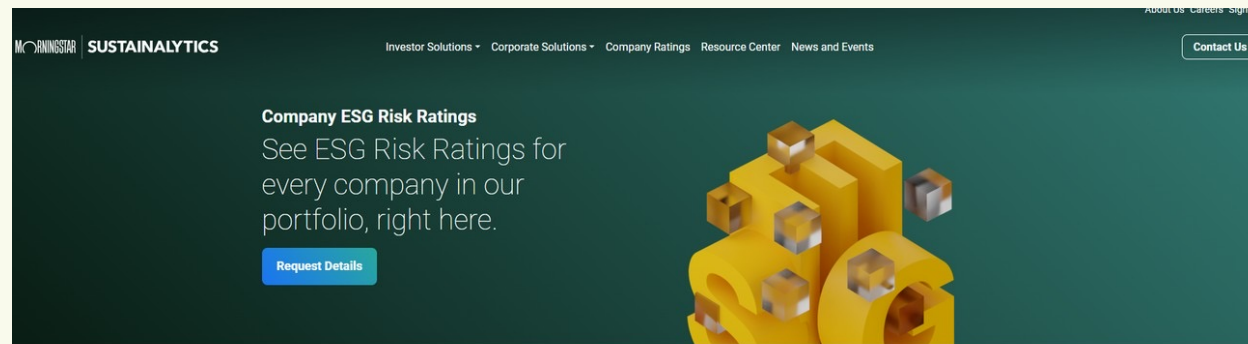
affiliates that have voluntarily participated
las (Greece) Toyota Ireland (Ireland) Lowman & Parqui (The Netherlands)
(Switzerland) Toyota SA (Turkey) Other 10 companies
 i-consolidated distributors in Europe are voluntarily implementing EMS,
 acquisition of ISO certification, with TME support.

● Production companies ○ Sales companies
 □ Production/Sales companies ▲ Other types of businesses
 (regional manufacturing headquarters, etc.)
 * Companies whose names are not underlined are financially consolidated subsidiaries
 Companies whose names are underlined and are indicated in bold are not subject to accounting

(As of March 31, 2015)

Environmental, Social and Governance (ESG) ratings are used to assess corporations

European Commission

English

Search

Business, Economy, Euro

Finance

Home Regulation, Supervision Financial markets Banking & insurance Sustainable finance Digital finance Consumer finance Financial crime EU & worldwide

Home > Regulation, Supervision > Consultations > Targeted consultation on the functioning of the ESG ratings market

Targeted consultation on the functioning of the ESG ratings market in the European Union and on the consideration of ESG factors in credit ratings

PAGE CONTENTS

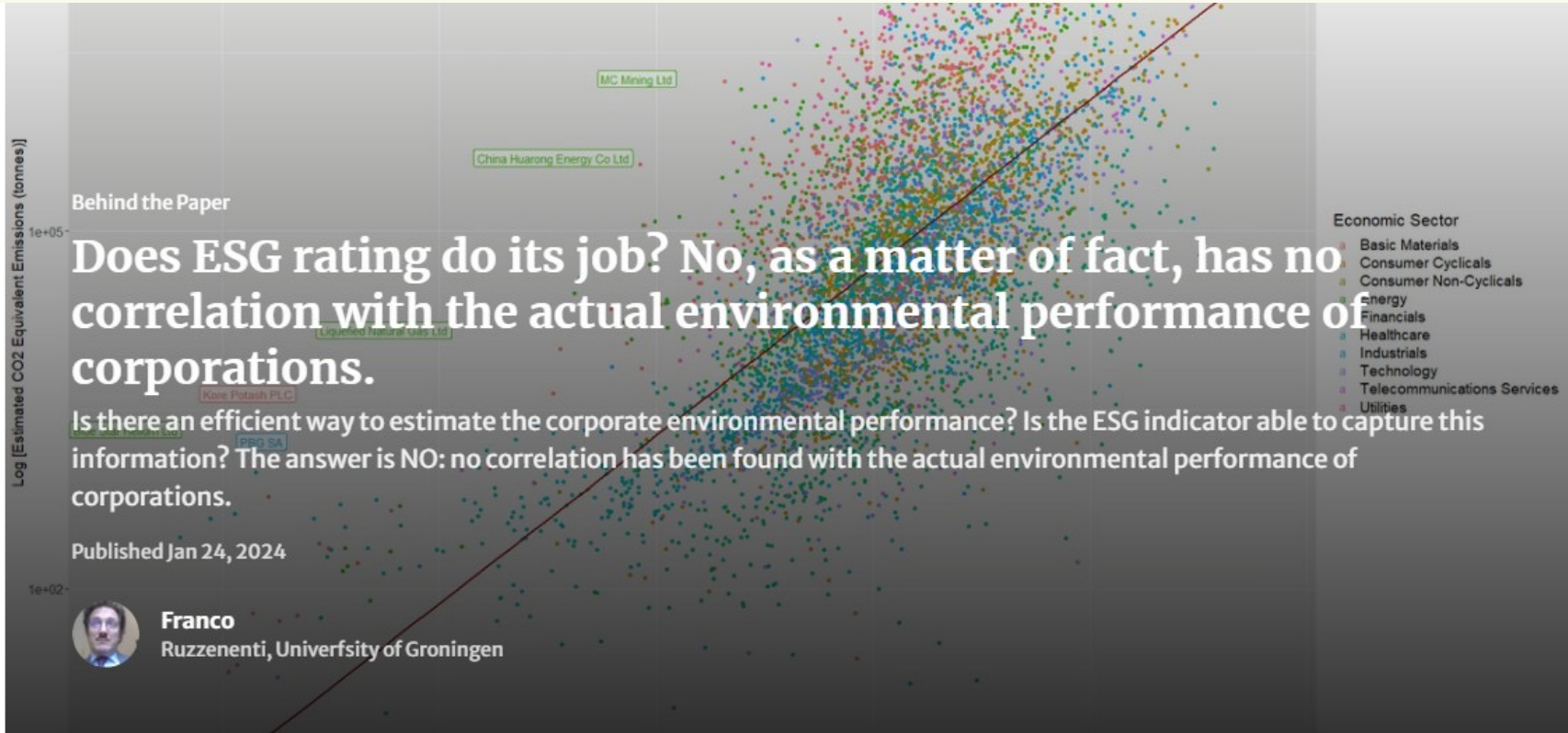
- About this consultation
- Target group
- Objective of the consultation
- How to submit your response
- Consultation outcome

About this consultation

Consultation period	4 April 2022 - 10 June 2022 (midnight Brussels time)
Topics	Financial services, sustainable finance, credit rating agencies
Departments	Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union

Target group

De circulaire toekomst van Groningen

Behind the Paper

Does ESG rating do its job? No, as a matter of fact, has no correlation with the actual environmental performance of corporations.

Is there an efficient way to estimate the corporate environmental performance? Is the ESG indicator able to capture this information? The answer is NO: no correlation has been found with the actual environmental performance of corporations.

Published Jan 24, 2024

Franco Ruzzenenti, University of Groningen

Liked by India Ambler and 1 other

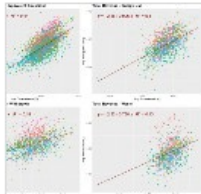

Subscribe to the Topic

- Corporate Environmental Management
- Resource and Environmental Economics
- Climate Change Ecology

nature portfolio

Read the paper

Nature

Assessments of the environmental performance of global...

The environmental impact of companies from carbon dioxide emissions, energy use, water withdrawal and waste production increases more slowly than the siz...

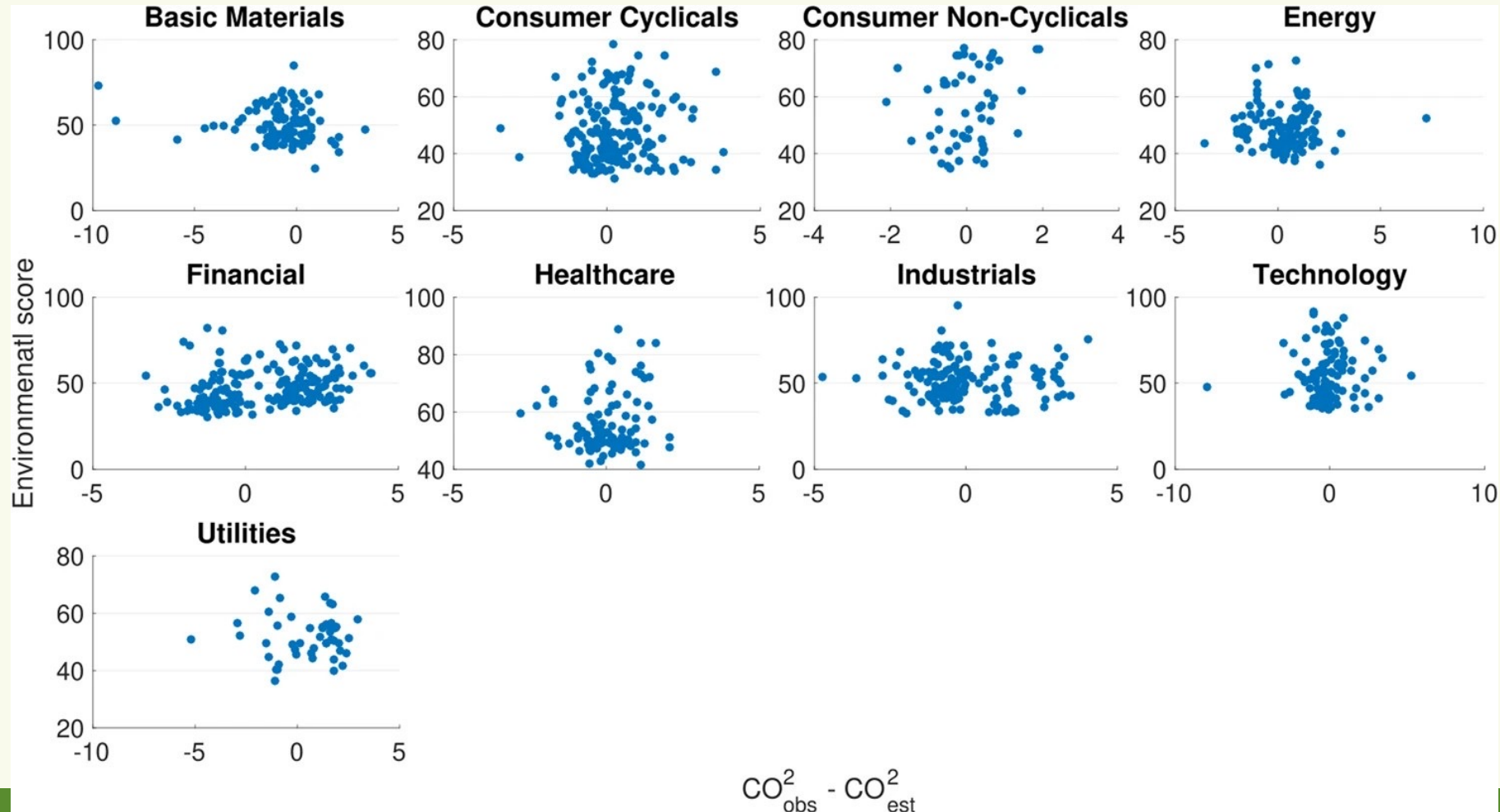

Does ESG rating do its job? No, as a matter of fact, has no correlation with the actual environmental...

Is there an efficient way to estimate the corporate environmental performance? Is the ESG indicator able to capture this information? The answer is NO: no correlation has been found with the actual...

Springer Nature | Jan 26

ESG ratings do very poorly in informing us on the emissions of corporations

ESG ratings correlates very badly with the actual environmental performance of corporations

Table 5 Pearson correlation matrix between environmental size-depend impacts measured as deviation from the benchmark and the Environmental score according to the Sustainalytics ESG rating for a sample of $N = 256$ corporations; in italics impacts mutual correlations excluding ESG rating ($N = 1616$).

From: [Assessments of the environmental performance of global companies need to account for company size](#)

	<i>ESG</i>	<i>CO₂e</i>	<i>Energy</i>	<i>Water</i>	<i>Waste</i>
<i>ESG</i>	1	-0.08	-0.07	0.03	0.01
<i>CO₂e</i>		1	0.89***	0.65***	0.49***
<i>Energy</i>	<i>NA</i>	<i>0.83***</i>	1	0.68***	0.53***
<i>Water</i>	<i>NA</i>	<i>0.66***</i>	<i>0.63***</i>	1	0.64***
<i>Waste</i>	<i>NA</i>	<i>0.55***</i>	<i>0.52***</i>	<i>0.60***</i>	1

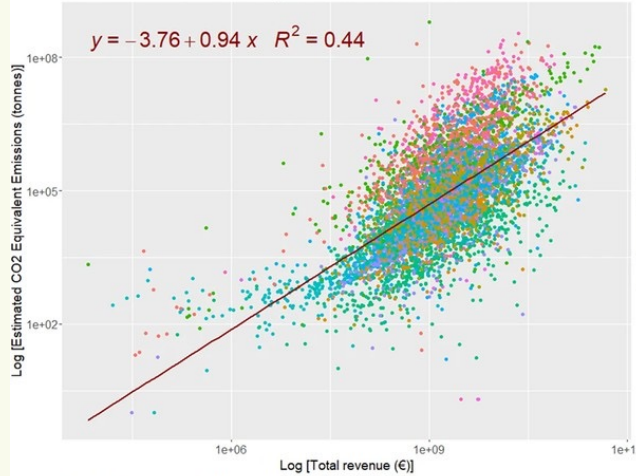
In the Supplementary Material ([SM4](#)) sectors-specific cross-correlations are provided.

*** $p < 0.001$.

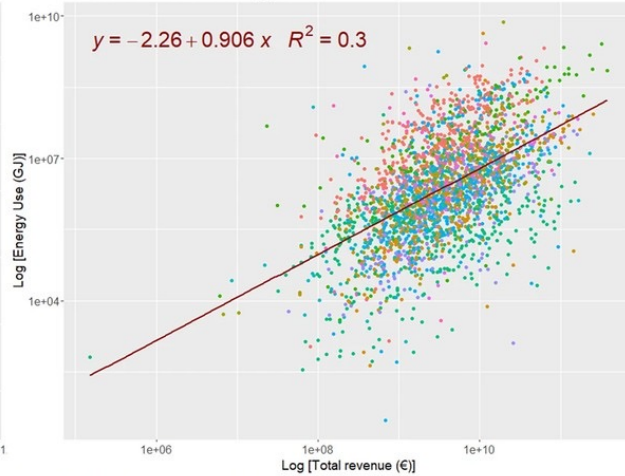
In bold correlations between ESG and environmental impact (sample = 256); in italics correlation between different impact categories (sample = 1616).

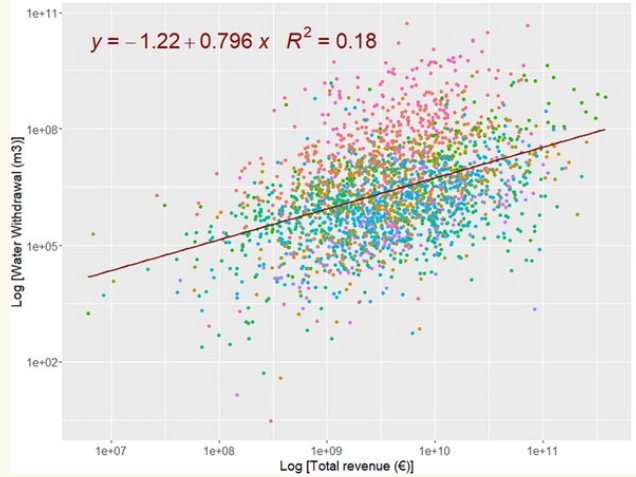
Total Revenue - CO2 Equivalent Emissions

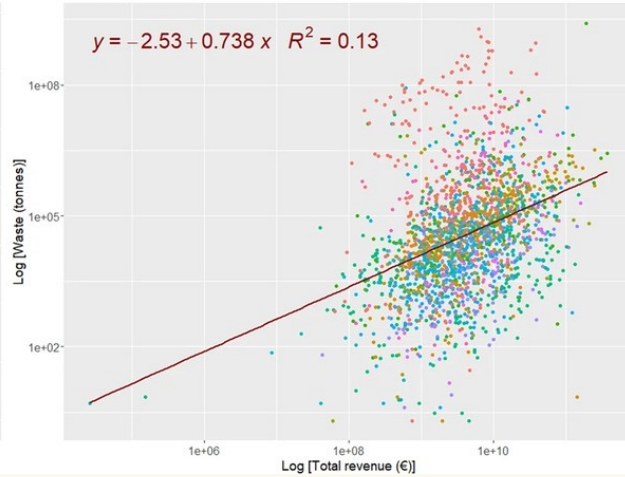
Total Revenue - Energy Use

Total Revenue - Water Withdrawal

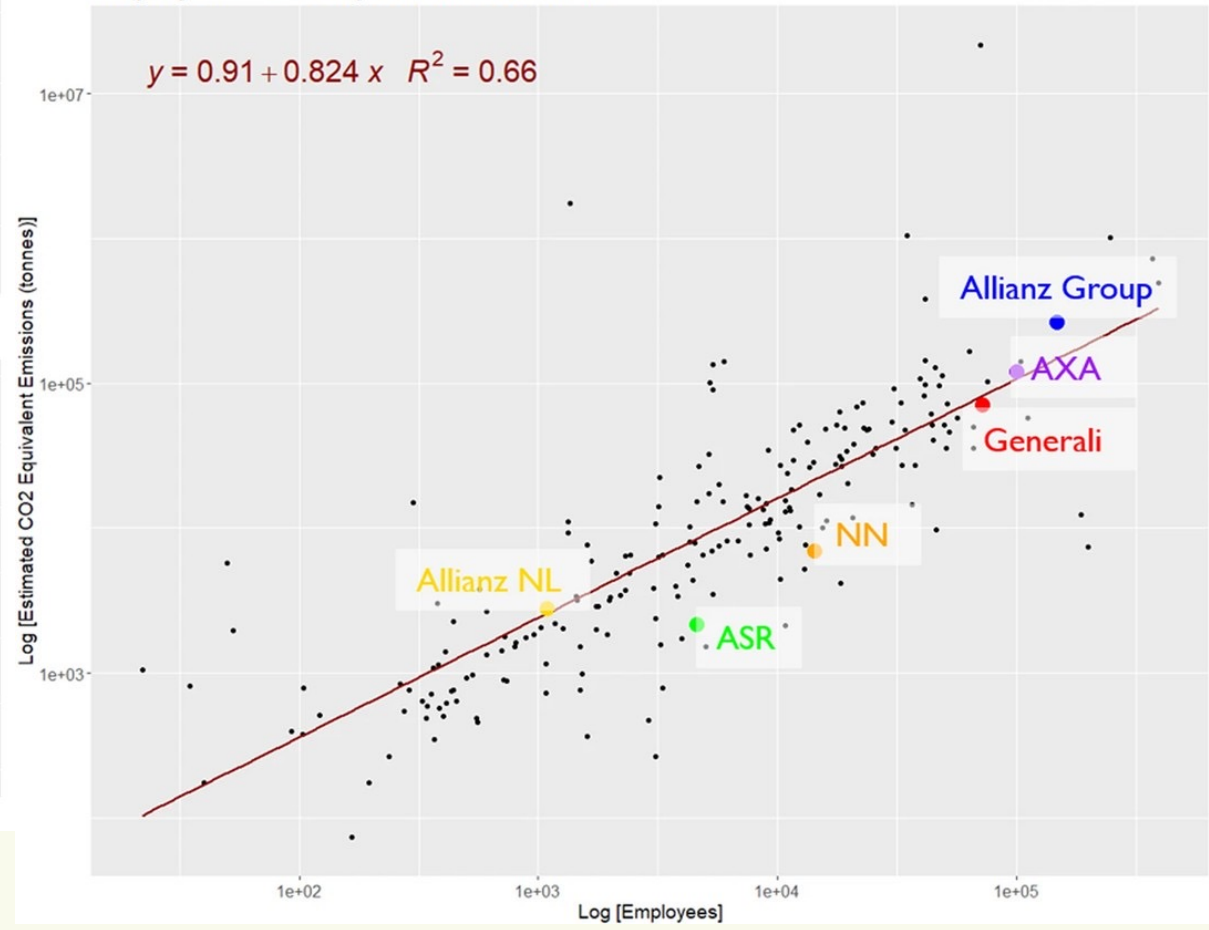

Total Revenue - Waste

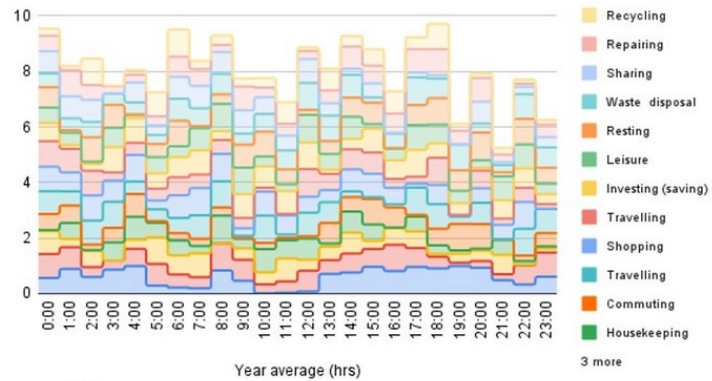

- Economic Sector
- Basic Materials
 - Consumer Cyclical
 - Consumer Non-Cyclical
 - Energy
 - Financials
 - Healthcare

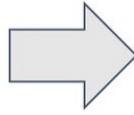
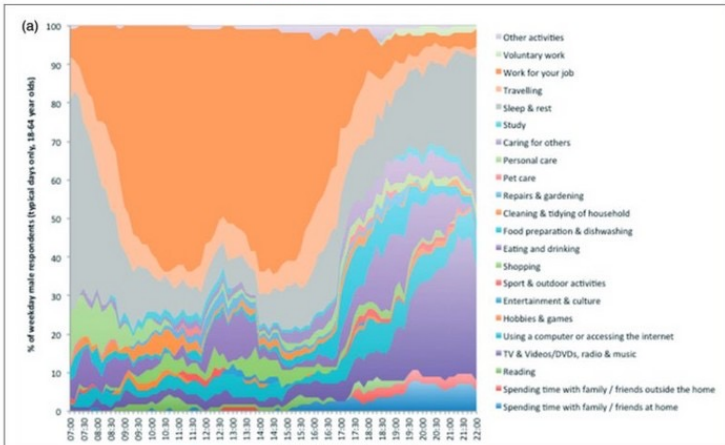
Employees - CO2 Equivalent Emissions

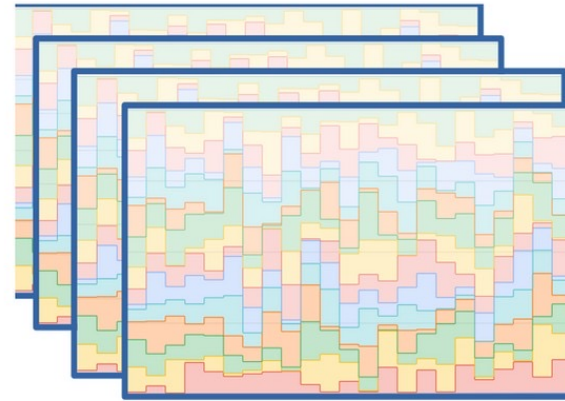
Aggregated spectral social practice graph

for all members of each group: total hrs/yr per group

for all groups: total hrs/yr in NL

Time and expenditure budget for every group and practice

Every income group or household type will have its own social practices spectral, to form a three dimensional tensor.

Data source:

1. HARMONISED EUROPEAN TIME USE SURVEY (Eurostat and CBS)
2. Household Budget Surveys (CBS)
3. ...own production? (surveys)
4. Harmonization of data and disaggregation (household types and income groups)

Torri, J., Hanna, R., Anderson, B., Yeboah, G., & Druckman, A. (2015). Peak residential electricity demand and social practices: Deriving flexibility and greenhouse gas intensities from time use and locational data. *Indoor and Built Environment*, 24(7), 891-912.

Bedankt voor de aandacht

Franco Ruzzenenti

ruzzenenti@rug.nl

kleerlijk

Circulaire fashion, gewoon uit Groningen

kleerlijk

Hoe zijn wij circulair?

- ❑ **Organisch & Gerecycled katoen**
- ❑ **Stof verspil tegengaan**
- ❑ **Reststromen hergebruiken**

kleerlijk

Organisch & Gerecycled katoen

**Een groen begin is het halve
werk**

kleerlijk

Stof verspil tegengaan

‘Meten is weten’

kleerlijk

Reststromen

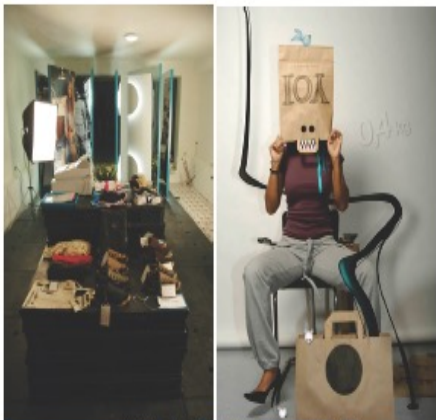
Van 'afval' tot boksbal

The image features two decorative green curved lines. One is a large arc at the bottom, and the other is a smaller arc on the right side, both partially visible.

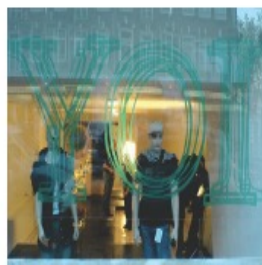
kleerlijk

Netwerk vraag

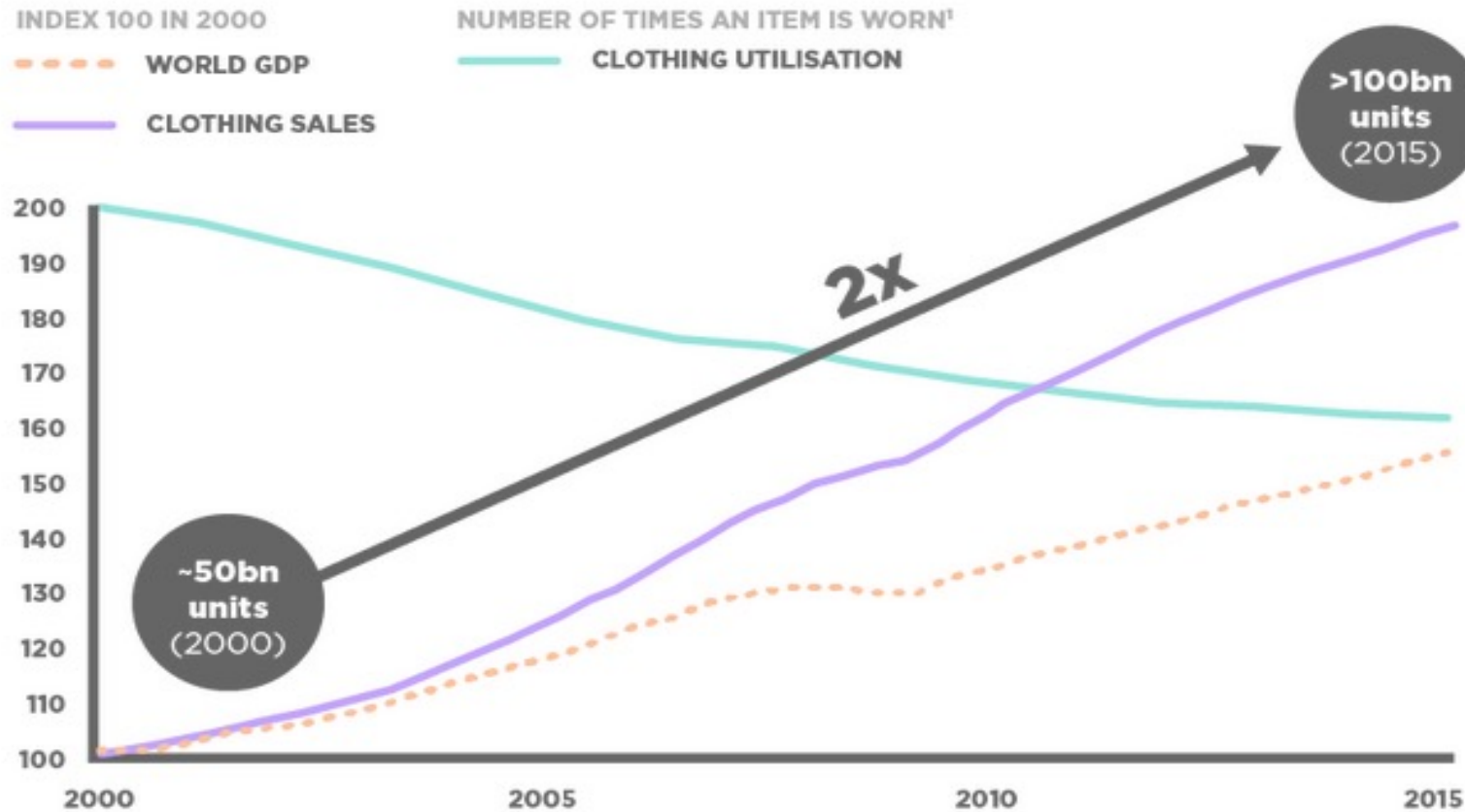
**Wat zou jij met ons
resttextiel kunnen doen?**

YOI:YOI

Growth of clothing sales and decline in clothing utilisation since 2000

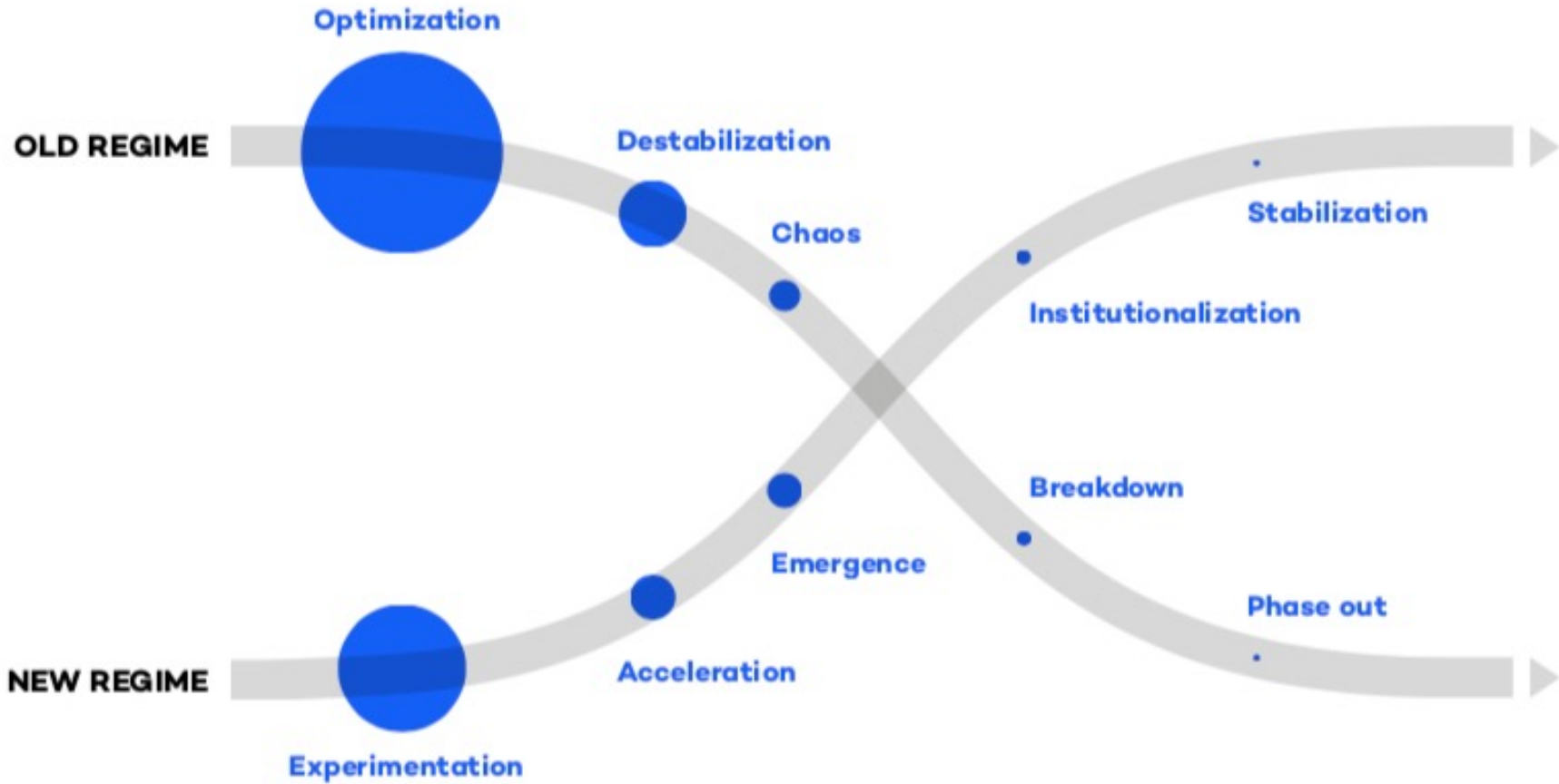

Textielcontainer

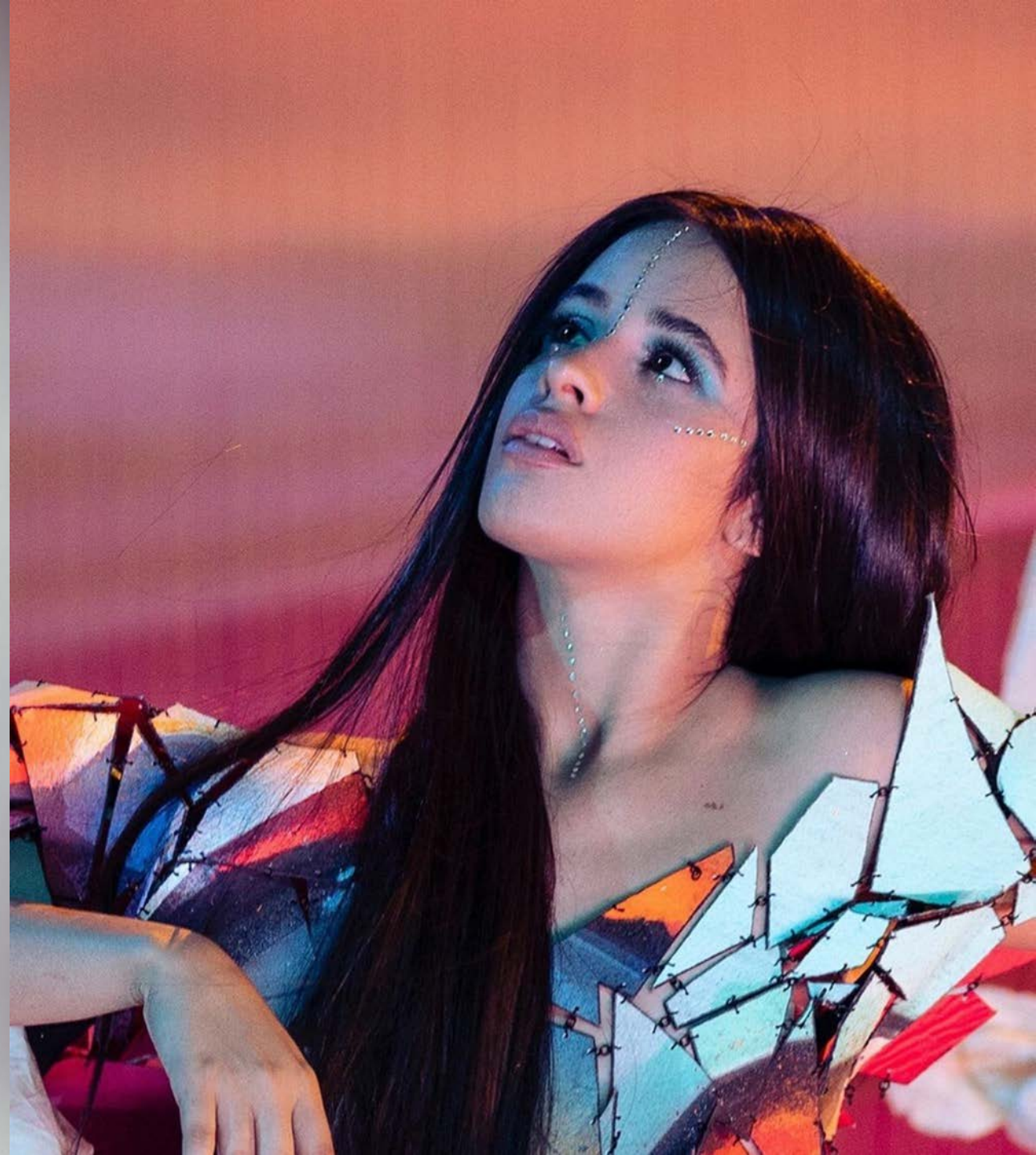

THE PARTNERS

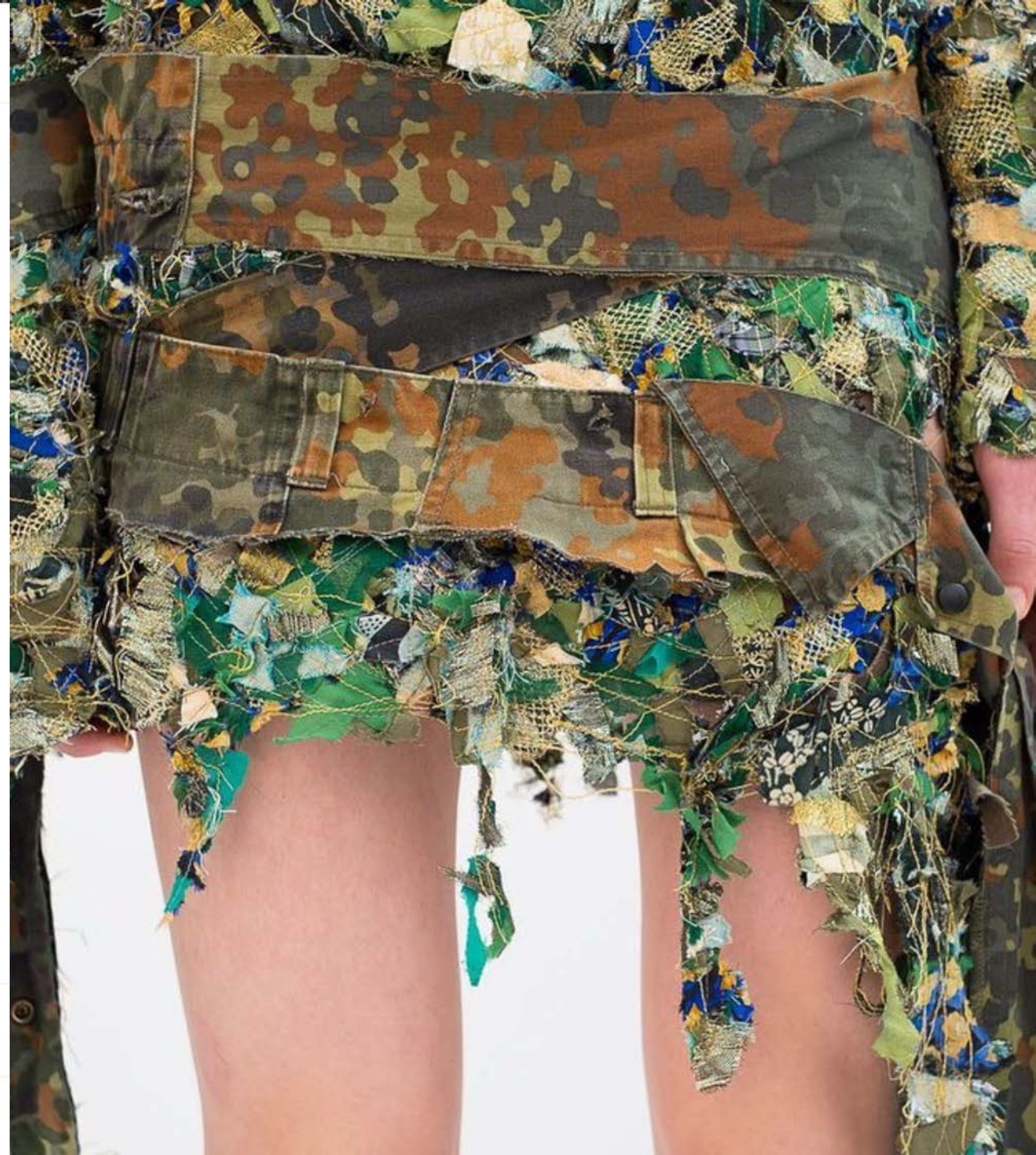

THE HAGUE
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

SYMPANY

GRONINGEN WERKT SLIM

Aanjager van duurzaam ondernemen

Floris van Dijk

Minder energie verbruiken

Duurzamer inkopen

Transport vergroenen

Zuiniger zijn met grondstoffen en materia
Circulaire transitie

DE SLIMME CO₂
THERMOMETER

WELKOM

WE ZIJN OPEN

GRONINGEN
WERKT SLIM

Aanpak van duurzaam ondernemen

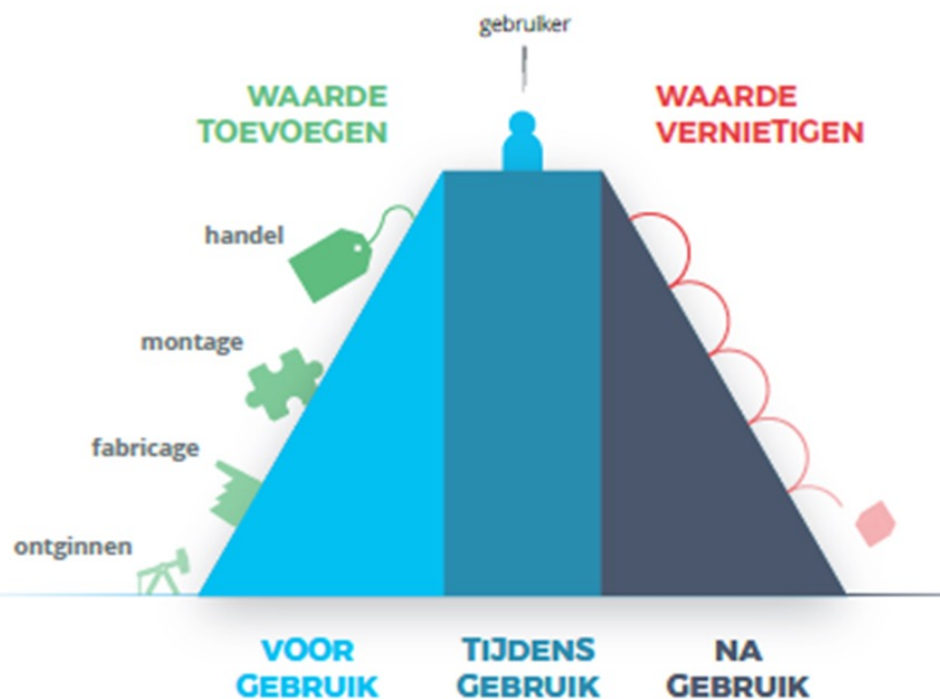
De deur is dicht om energie te besparen

LINEAIRE ECONOMIE

CIRCULAIRE ECONOMIE

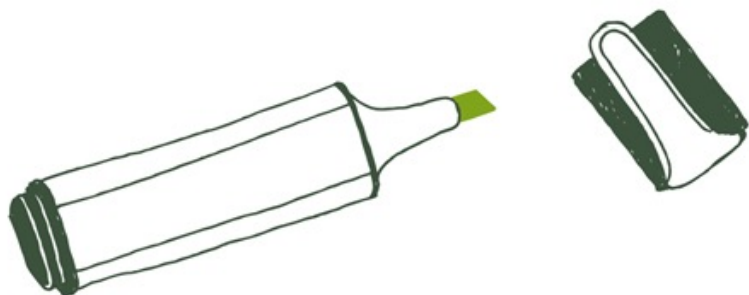

CHECKLIST*

CIRCULAIR ONDERNEMEN

1 De prestatie van het product bepaalt hoofdzakelijk de waarde van mijn product, daarom is de kwaliteit van mijn product extreem belangrijk.

2 Mijn producten zijn zo ontworpen, dat deze eenvoudig repareerbaar zijn en aan het einde van de gebruiksfase

3 Waardebehoud van producten en grondstoffen is in mijn bedrijf gemaximaliseerd. Ik kijk eerst naar mogelijkheden voor het verlengen van de levensduur of hergebruik van het product als geheel. Pas in tweede instantie kijk ik naar het hergebruik van onderdelen of componenten. De laatste optie is het hergebruik van losse grondstoffen uit het product.

4 Tijdens de productie, het gebruik en de verwerking van mijn product vindt er geen uitstoot van schadelijke stoffen plaats die leidt tot milieuverontreiniging of de aantasting van de biodiversiteit.

materiaalstromen eenvoudig gescheiden en hergebruikt worden. Voor gebruiksproducten, zoals een lamp, geldt: de onderdelen en grondstoffen kunnen zonder kwaliteitsverlies worden hergebruikt in een nieuwe lamp of in een ander product. Voor verbruiksproducten, zoals tandpasta, geldt dat deze volledig biologisch afbreekbaar zijn, en - eventueel na onttrekking van waardevolle grondstoffen - kunnen worden teruggegeven aan de natuur.

5 Ik heb een businessmodel dat erop gericht is mijn product na de gebruiksfase terug te kunnen nemen en te verwerken tot een nieuw product of tot het afzetten van onderdelen of grondstoffen aan derden.

6 Ik kijk bij het circulair maken van mijn product niet alleen naar de mogelijkheden binnen mijn eigen bedrijf of productieketen, maar ook naar mogelijkheden voor samenwerking daarbuiten.

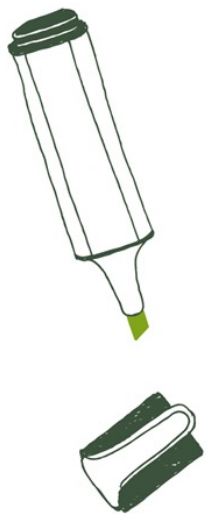
7 Mijn bedrijf is gericht op open innovatie en deelt kennis met anderen.

8 Mijn bedrijf draagt (mede) zorg voor goede arbeidsomstandigheden en een eerlijk loon in de gehele productieketen.

9 Mijn bedrijfsproces is transparant en controleerbaar voor derden. Ik rapporteer op een transparante wijze over de gehele impact van mijn bedrijf en benoem zowel positieve als negatieve aspecten en verbeterpunten.

10 Tot slot: mijn medewerkers en ik zijn trots op ons circulaire product of dienst!

WAAR STAAT U MET UW AMBITIE EN BEDRIJF?

Met de onderstaande vragen komt u er snel achter tot welke categorie ondernemer u behoort: starter, gevorderd of koploper op het gebied van duurzaamheid en circulariteit.

1. PRIORITEIT

Welke prioriteit heeft het om te kijken naar duurzaam en circulair ondernemen?

Hoog. Ik sta open voor nieuwe ontwikkelingen. Is niet echt nodig voor ons bedrijf.

2. ERVARING

Waar staat u op dit moment met uw organisatie als het gaat om duurzaam en circulair ondernemen?

We zijn al een paar jaar bezig en hebben al veel gedaan. Mijn netwerk van leveranciers en klanten begint er nu ook over. Het is allemaal nieuw voor mij.

3. AMBITIE

Waar wilt u als ondernemer naartoe als het gaat om duurzaam en circulair ondernemen?

Ik wil zelfvoorzienend en autonoom zijn. Ik wil niet achterblijven t.o.v. de concurrentie. Ik heb geen idee.

4. HUIDIG BUSINESSMODEL

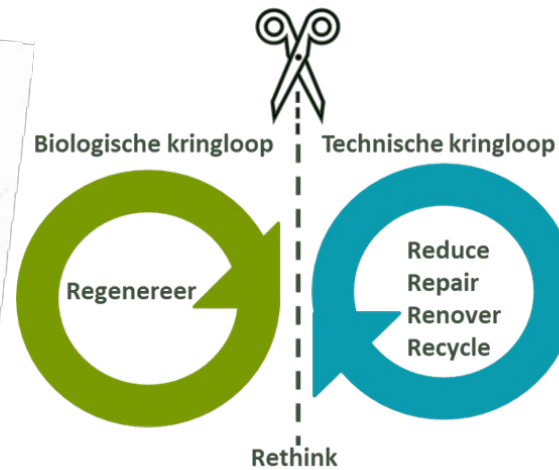
In hoeverre is in uw huidige bedrijfsmodel duurzaam en circulair ondernemen al opgenomen?

We hebben al nieuwe verdienmodellen en netwerken. Eerste stappen worden gezet maar we willen verder. We hebben nog niets van dit alles gedaan, we staan aan het begin.

5. UITKOMST

Waar staat het bedrijf op basis van de bovenstaande vier vragen? Als alle laatste antwoorden zijn aangevinkt, dan staat u aan het begin. Als u bij alle vragen bij het eerste antwoord uitkomt, dan bent u een koploper en een inspiratie voor andere ondernemers.

Hoe dan ook: er is altijd nog meer te doen. Dus mouwen omhoog en aan het werk met circulair ondernemen!

R1 - RETHINK (heroverwegen)

R6 - RECOVER (terugnwinen)

R2 - REDUCE (vermindern)

R5 - RECYCLE (verwerken)

R3 - RE-USE (hergebruik)

R4 - REPAIR (repareren)

CIRCULARISEREN

richt zich op het organiseren van waardebehoud van grondstoffen, halffabricaten en producten in kringlopen. Dat vraagt om een andere inrichting van het economisch systeem.

**Ook groen
genieten?**

CHECK HET LABEL →

**HOOGSTE TIJD
OM DAT MOTORTJE
VAN DE ECONOMIE
OP DUURZAME
ENERGIE
TE LATEN
LOPEN**

Loesje

6801 BA Arnhem Postbus 1045
www.loesje.nl

**Bij ons kies je
voor duurzaam!**

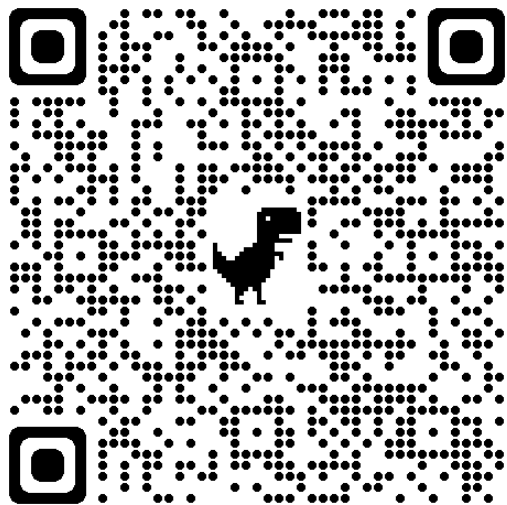
Bekijk de interactieve kaart
voor meer groene keuzes.

groen Groningen.eu

Doet u ook mee?

Voordat we gaan netwerken.....

Nieuwjaars bijeenkomst 2024

Mogelijk gemaakt door:

**CIRCULAIR
GRONINGEN**

**rijksuniversiteit
 groningen**
rudolf agricola school for
sustainable development

**GRONINGEN
WERKT SLIM**
Aanjager van duurzaam ondernemen

**Groener
Groningen**

Van harte welkom

Nieuwste lid van VCG

kleerlijk

k

Jongeren / young professionals

Wat wil je en
wat moet
anders?

Laat je zien
en
laat je horen!

Leer elkaar
kennen en
steun elkaar!

Ga aan de
slag!

*Doe je mee met het jongerenprogramma van Circulair Groningen?
Hoe wil je als jongere / young professional bijdragen?*

Samenwerken aan een toekomstbestendige economie in Noord-Nederland.

**Samenwerken aan een
toekomstbestendige
economie in
Noord-Nederland.**